

EKONOMISK POLITIK

22

Makteliten

– slår rekord trots pandemin

*En studie av inkomstutvecklingen
för makteliten perioden 1950–2020*

Landsorganisationen i Sverige

Detta är den tjugooandra rapporten i LOs serie om den svenska makteliten. Rapport redovisar maktelitens inkomstutveckling under åren 1950–2020 i relation till den genomsnittliga lönen för en industriarbetare.

Årets rapport om maktelitens inkomstutveckling är skriven av Anna Almqvist, LO-ekonom.

På omslaget:

Tommy Gustafsschiöld, 42 år, IF Metall,
neonglasblåsare vid Nordiska Neon & Diod AB

© Landsorganisationen i Sverige 2022

Omslagsfoto: Lars Forsstedt

Grafisk form: LO

Produktion och tryck: Bantorget Grafiska AB, Stockholm 2022

ISBN 978-91-566-3526-7

LO 22.02 1 000

Innehåll

Tabell- och diagramförteckning	4
Sammanfattning	6
1. Den svenska maktelitens inkomster 1950–2020	10
Inledning	10
Metod	10
Maktelitens inkomster 2020	12
Utvecklingen över tid	18
2. Hur står det till med jämställdheten?	23
Kvinnor i makteliten – förändring över tid	23
Inkomstskillnader mellan män och kvinnor i makteliten	23
3. Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter	31
De fackliga representanternas inkomster	31
Arbetsgivarrepresentanternas inkomster	31
LOs ordförande och Svenskt Näringslivs vd	33
4. Andra jämförelseinkomster	35
Jämförelse med lönen i andra yrkesgrupper	35
Arbetstidens betydelse	35
5. Ökande inkomstskillnader i Sverige	38
Eliten drar ifrån även mätt med andra metoder	38
Ojämligheten ökar generellt i inkomstfördelningen	40
De som har de lägsta inkomsterna halkar efter	41
6. Datakällor och referenser	43
7. Metodbilaga: Om rapportserien, urval och metod	44
8. Tabellbilaga: Maktelitens inkomster 1950–2020	52

Tabell- och diagramförteckning

Tabeller

1.1A–C	Inkomst av tjänst samt sammanräknad inkomst för samtliga urvalsgrupper, 2020	15–16
1.2	Sammanräknad inkomst inom maktelitens huvudgrupper 1950–2020	22
2.1A–D	Antal kvinnor respektive män i makteliten, samt sammanräknad inkomst 1950–2020	27–30
3.1	Inkomsterna för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	32
4.1	Maktelitens inkomster jämfört med den genomsnittliga lönen i några olika yrken, 2020	36
7.1	Rapportserien om maktelitens inkomstutveckling	44
7.2	De elva urvalsgrupperna i maktelitenundersökningen	46
7.3	De tre huvudsakliga analysgrupperna i maktelitenundersökningen	48
8.1	Genomsnittlig årsinkomst i kronor (medelinkomst) i de elva urvalsgrupperna	53
8.2	De elva urvalsgrupperna uppdelade på kön, åren 1950–2020, antal positioner och sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner	59
8.3	Makteliten samtliga positioner, inkomst av tjänst och sammanräknad inkomst 2020 i kronor	65

Diagram

1	Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	8
1.1	Sammanräknad inkomst för maktelitens urvalsgrupper 2018–2020	14
1.2	Inkomsterna i maktelitens huvudgrupper 2020	18
1.3	Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	19
1.4	Inkomstutvecklingen i demokratiska och byråkratiska eliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	21
2.1	Andel kvinnor i maktelitens tre huvudgrupper 1950–2020	24
2.2	Sammanräknad inkomst för män och kvinnor i maktelitens huvudgrupper, 2020	24
2.3	Sammanräknad inkomst för män och kvinnor i maktelitens urvalsgrupper, 2020	25
2.4	Inkomstutvecklingen i makteliten för män och kvinnor 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	26
3.1	Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	33
3.2	Inkomstutvecklingen för LOs ordförande och Svenskt Näringslivs vd, 1950–2020 (sammanräknad inkomst)	34
5.1	Inkomstjämligheten mätt som topp en procents inkomstandel samt maktelitens inkomster i antal industriarbetarlöner, 1950–2020	39
5.2	Inkomstjämligheten mätt med Gini-koefficient, 1975–2020	41
5.3	Andel av befolkningen med låg ekonomisk standard, 1975–2020	42
7.1	Maktelitens inkomst av tjänst respektive sammanräknad inkomst 1950–2020	50

Sammanfattning

I DENNA RAPPORT STUDERAS inkomstutveckling för makteliten mellan 1950–2020. Vi kan konstatera att maktelitens genomsnittliga inkomst i relation till industriarbetarlönen nu är på den högsta nivå som uppmätts under dessa 70 år.

I makteliten ingår knappt 200 personer på höga positioner inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden. Maktelitens inkomster jämförs i rapporten med industriarbetarlönens utveckling under samma period. Syftet är att synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut.

Rekordinkomster i makteliten – trots pandemin

2020 var ett år präglad av coronapandemin. Många löntagare drabbades hårt ekonomiskt. Arbetslösheten steg under året från dryga sex procent till cirka nio procent. Inkomsterna för många löntagare påverkades under 2020 också av korttidsarbete (permitteringar), undersysselsättning, sjukfrånvaro och en uppskjuten avtalsrörelse. Men för makteliten syns inga tecken på kris – tvärtom.

Maktelitens inkomster i relation till industriarbetarnas löner var år 2020 de högsta som uppmätts på 70 år. Gruppens genomsnittliga inkomst före skatt motsvarade 21,1 industriarbetarlöner, en ökning från 2019 när gruppens genomsnittsinkomst motsvarade 19,9 industriarbetarlöner. År 1950, denna undersöknings första år, motsvarade maktelitens genomsnittliga inkomst 11,1 industriarbetarlöner. År 1980 var skillnaden i inkomster mellan maktelit och industriarbetare som minst, maktelitens genomsnittliga inkomst motsvarade då 4,9 industriarbetarlöner.

Den inkomst som vi mäter för makteliten är den sammanräknade inkomsten bestående av arbetsinkomst samt inkomster från kapital. År 2020 var den genomsnittliga sammanräknade inkomsten före skatt

i makteliten drygt 8,24 miljoner kronor, att jämföra med en genomsnittlig industriarbetarlön på 390 256 kronor. Maktelitens genomsnittliga inkomst av tjänst (det vill säga inkomst exklusive kapitalinkomster) var drygt 6,87 miljoner, motsvarande 17,6 industriarbetarlöner.

Extrem utveckling för storbolagens direktörer

I rapporten analyseras inkomstutvecklingen för tre undergrupper inom makteliten – den ekonomiska, den demokratiska och den byråkratiska eliten. Skillnaderna i genomsnittlig inkomst mellan de tre grupperna är stora. Av de tre grupperna är det framför allt den ekonomiska eliten, vilken omfattar 50 verkställande direktörer på svenska storföretag, som har ökat sina inkomster i förhållande till industriarbetarlöner under de senaste årtiondena.

År 1950, undersökningens startår motsvarade den genomsnittliga inkomsten i gruppen 26,1 industriarbetarlöner. 1980 var gruppens relativinkomster som lägst och motsvarande siffra var då 9,1 industriarbetarlöner.

Inkomstutvecklingen i gruppen har sedan dess varit extrem. År 2020 hade de 50 direktörerna i den ekonomiska eliten en genomsnittlig inkomst motsvarande 64,8 industriarbetarlöner. Detta är den högsta relativinkomsten som uppmätts i rapportserien om maktelitens inkomster. Det är också en avsevärd ökning från 2019, då den relativa inkomsten för denna grupp motsvarade 60,2 industriarbetarlöner.

Samtidigt som pandemin slog till, Sveriges arbetare avstod lönehöjningar och skattebetalarna finansierade omfattande stödprogram till näringslivet ökade alltså den genomsnittliga inkomsten för storbolagens direktörer kraftigt.

De andra två elitgrupperna har betydligt lägre genomsnittsinkomster än den ekonomiska eliten. Undergruppen som vi kallar **den demokratiska eliten** – bestående till största delen av folk- och förtroendevalda – hade i genomsnitt en inkomst på motsvarande 4,3 industriarbetarlöner 2020. Detta är en ökning från året innan när motsvarande siffra var 3,9. Den **byråkratiska elitgruppen** – högt uppsatta tjänstemän i bland annat offentlig sektor – hade i genomsnitt motsvarande 7,4 industriarbetarlöner i inkomst 2020 vilket innebär en oförändrad relativinkomst jämfört med året innan.

Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

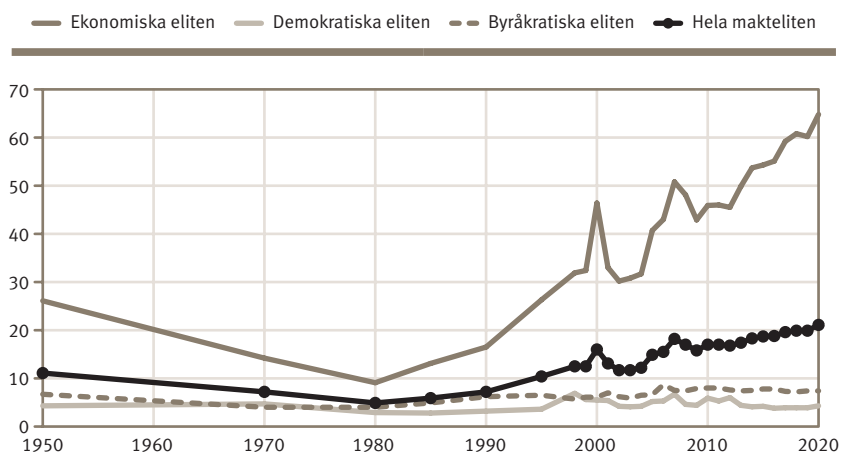

Diagram 1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar

Makteliten domineras av män

62 procent av positionerna i makteliten innehades 2020 av män. Skillnaderna är dock stora mellan de tre undergrupperna i undersökningen. År 2020 innehades exakt hälften av positionerna i den demokratiska eliten av kvinnor. I den byråkratiska eliten var andelen kvinnor 46 procent. Jämställdheten går framför allt mycket långsamt framåt i den grupp vi kallar för den ekonomiska makteliten. Före år 2000 fanns inte någon kvinna i denna grupp och 2020 är enbart fem av de 50 ledande direktörerna från näringslivet kvinnor.

Skillnaderna ännu större jämfört med flera andra yrken

I rapporten används industriarbetarlönen som jämförelseinkomst för maktelitens inkomster. Anledningen till att vi använder lönen för just denna grupp är att den finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden från 1950. Numera finns dock löne- och inkomststatistik tillgänglig även för andra yrken och grupper.

Industriarbetare är en jämförelsevis välbetald grupp inom arbetarkollektivet. Inkomsterna i makteliten blir därmed än mer uppseendeväckande när de jämförs med många andra genomsnittliga löner i arbetaryrken. Den genomsnittliga inkomsten i **den ekonomiska eliten** motsvarade 2020 exempelvis **73,1 gånger den genomsnittliga lönen för en butikssäljare inom dagligvaruhandeln** eller **86,3 gånger städarlönen**.

Detta avser dessutom genomsnittlig heltidslön. I realiteten är det såklart långt ifrån alla som arbetar heltid. Varannan arbetarkvinna har exempelvis en deltidsanställning.¹ Skillnaderna mellan maktelitens och många arbetares inkomster är alltså ofta ännu större än vad denna undersökning visar. Inte minst gäller detta för pandemiåret 2020 när arbetstiden och inkomsterna för många löntagare påverkades av bland annat korttidsarbete.

---

¹ Larsson, M. (2021).

1. Den svenska maktelitens inkomster 1950–2020

Inledning

Den krets anställda som har de högsta befattningarna inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden återfinns inte som en egen grupp i den offentliga lönestatistiken. Vi vill synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut. Det säger också något grundläggande om vårt samhälle om skillnaderna trendmässigt ökar eller minskar.

I denna rapport redovisas maktelitens inkomstutveckling under åren 1950–2020 och jämförs med industriarbetarlönens utveckling under samma period. Metoden gör det möjligt att följa hur relationen mellan industriarbetare och den grupp som vi har definierat som makteliten i samhället har förändrats över en tidsperiod på 70 år.

Metod

Här redogörs kort för metoden i denna rapportserie. Metoden och urvalet av studerade positioner har i möjligaste mån hållits konstant i LOs alla tjugotvå rapporter om maktelitens inkomster och över den studerade perioden 1950–2020. Detta för att möjliggöra jämförelser över tid. En utförlig redogörelse för positioner, urval och metod för hela rapportserien finns i rapportens metodbilaga.

Vilka ingår i makteliten?

I vår granskning ingår sammanlagt 197 positioner i näringslivet, politiken och samhället i övrigt. Från början hade vi 200 positioner men några positioner i gruppen arbetsmarknadens parter har försvunnit genom sammanslagningar av förbund och organisationer. Makteliten – den grupp vars positioner eller befattningar som vi anser har störst makt och inflytande över det svenska samhället – har valts ut utifrån elva urvalsgrupper:

- Näringslivets verkställande direktörer (50 positioner)
- Politiker och höga tjänstemän i regering och riksdag (22 positioner)

- Representanter för arbetsmarknadens parter (25 positioner)
- Generaldirektörer och verkställande direktörer i statliga myndigheter och bolag (10 positioner)
- Politiker och höga tjänstemän i de tio största kommunerna (20 positioner)
- Chefer i kommunala eller landstingskommunala bolag och verksamheter i de tre storstadsområdena (12 positioner)
- Representanter för det traditionella "överhetssamhället" det vill säga hovet, domstolarna, kyrkan, militären och utrikesförvaltningen (11 positioner)
- Mediechefer/redaktörer och inflytelserika journalister (16 positioner)
- Representanter för universitets- och forskarvärlden (10 positioner)
- Chefsekonomer inom näringslivet och hos arbetsmarknadens parter (10 positioner)
- Representanter för folkrörelseorganisationerna (11 positioner)

All inkomst – inte enbart lön

I denna rapport studeras maktelitens hela inkomster, inte enbart lön. Många höga positioner medför sidouppdrag som också ger inkomster, till exempel styrelseuppdrag. De totala inkomsterna ger därför en bättre bild av den faktiska ekonomiska situation som positionen ger än vad själva lönen gör. Det är också denna inkomst vi kan få uppgifter om från Skatteverket. De siffror som redovisas i rapporten gäller därför (när inget annat anges) de sammanlagda inkomsterna för den person som innehar en särskild position under granskningsåret, inte endast grundlönen för positionen i sig.

För alla positioner redovisas även två inkomstmått före skatt – inkomst av tjänst och sammanräknad inkomst (se tabell 1.1a–c samt tabellbilagan). I den senare inkomsten ingår även överskott/underskott på kapital. Generellt (om annat ej anges) görs jämförelserna med industriarbetarlönen i denna rapport utifrån den sammanräknade inkomsten före skatt. Välbetalda positioner innebär ofta att innehavaren med tiden kan bygga upp en förmögenhet som genererar kapitalinkomster. Dessutom är delar av kapitalinkomsterna också direkt en del av ersättningen till många vd:ar genom att de vid tillfälle fått till exempel aktier som en form av incitamentsprogram. Vi anser att det ger en mer rättvisande bild av den ekonomiska situationen om vi utgår från den sam-

manräknade inkomsten för makteliten, i stället för enbart inkomst av tjänst (se diskussion i metodbilagan).

Industriarbetarlönen

Ambitionen i denna rapportserie är att studera inkomstutvecklingen för samhällets maktelit. I rapporten jämförs gruppens inkomster med den genomsnittliga industriarbetarlönen. Skälet till att vi valt just industriarbetarlönen som jämförelse är att denna lön finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden. Valet av industriarbetarlönen som referenspunkt, snarare än lönen för någon annan löntagargrupp, möjliggör därmed att utvecklingen kan studeras över lång tid. För år 2020 var den genomsnittliga industriarbetarlönen 390 256 kronor om året (eller drygt 32 500 kronor i månaden). Inom arbetarkollektivet är detta en jämförelsevis hög lön, men industriarbetarlönen är lägre än genomsnittslönen för samtliga anställda.

Maktelitens inkomster 2020

Den genomsnittliga inkomsten för hela makteliten, såsom vi definierat den, var 21,1 gånger högre än en industriarbetarlön år 2020. Det innebär att den genomsnittliga sammanräknade inkomsten före skatt för denna grupp var drygt 8,24 miljoner kronor (687 030 kronor i månaden). Inom makteliten finns det dock stora skillnader mellan de olika urvalsgrupperna (tabell 1.1a–c och diagram 1.2).

Storbolagens vd:ar i en klass för sig

Urvalsgruppen med högst genomsnittlig inkomst är den grupp vi kallar näringslivsgruppen, bestående av 50 verkställande direktörer i de största bolagen inom sju branscher i Sverige. I gruppen är den genomsnittliga inkomsten nästan 25,3 miljoner kronor, vilket motsvarar 64,8 industriarbetarlöner. I vårt material ingår två vd:ar med ovanligt höga inkomster även för gruppen i fråga (motsvarande 512 respektive 373 industriarbetarlöner). Dessa inkomster har i sammanräkningen satts till motsvarande 200 industriarbetarlöner.²

---

² Se metodbilaga för uträkningsmetoder och diskussion om metodval. Om ovan nämnda maxgräns inte hade använts skulle genomsnittet för direktörerna ha blivit inkomster som är 74,5 gånger högre än en industriarbetarlön.

Statliga bolagen anpassar sig till privata näringslivets nivåer

Som nummer två i denna inkomstliga kom 2020 gruppen generaldirektörer för myndigheter och vd:ar i statliga bolag med en genomsnittlig inkomst på motsvarande 21,4 industriarbetarlöner. Inom gruppen är det dock stor skillnad mellan inkomsterna för de verkställande direktörerna på de statliga bolagen och för generaldirektörerna och cheferna på de statliga verken i urvalet. Den genomsnittliga inkomsten för vd:arna på de fem statliga bolagen i urvalet var 2020 motsvarande 31,3 industriarbetarlöner, medan motsvarande siffra för generaldirektör/chef på de fyra verk som ingår i urvalet var 6,5 industriarbetarlöner. Sedan bolagiseringen av statliga myndigheter inleddes i början på 1990-talet har lönerna för de högsta cheferna i dessa verksamheter alltmer anpassat sig till det privata näringslivets nivåer.

Höga inkomster i hela eliten

Inkomsterna i näringslivsgruppen samt för gruppen generaldirektörer för myndigheter och vd:ar i statliga bolag sticker ut i vår undersökning. Men även i resten av makteliten är inkomsterna många gånger högre än industriarbetarlönen.

Den tredje högsta genomsnittsinkomsten bland urvalsgrupperna hade gruppen som består av chefer inom media samt redaktörer och inflytelserika journalister. Denna grupp hade 2020 en genomsnittlig inkomst motsvarande 8 industriarbetarlöner. Inkomsten för TV4s vd motsvarade 41,4 gånger industriarbetarlönen och sticker ut i gruppen. Om denna position exkluderas från sammanräkningen är gruppens genomsnittliga relativinkomst 5,8 gånger högre än industriarbetarlönen.

Rankat efter genomsnittsinkomsten i gruppen, kommer därefter den grupp vi kallar ekonomgruppen (chefsekonomerna på tre stora banker och hos fem av arbetsmarknadens parter, samt vd:n för Stockholmsbörsen och generaldirektören för Finansinspektionen). Denna grupp hade 2020 en genomsnittlig inkomst på motsvarande 6,5 industriarbetarlöner. Inkomsten för vd:n för Stockholmsbörsen sticker ut i gruppen, med en inkomst på motsvarande 15,5 industriarbetarlöner. Exkluderas denna position från ekonomgruppen blir den genomsnittliga relativinkomsten i stället 5,5 industriarbetarlöner.

Gruppen som består av arbetsmarknadens parter representanter hade en genomsnittlig inkomst som var 5,9 gånger högre än industriar-

Sammanräknad inkomst för maktelitens urvalsgrupper 2018–2020 Antal industriarbetarlöner

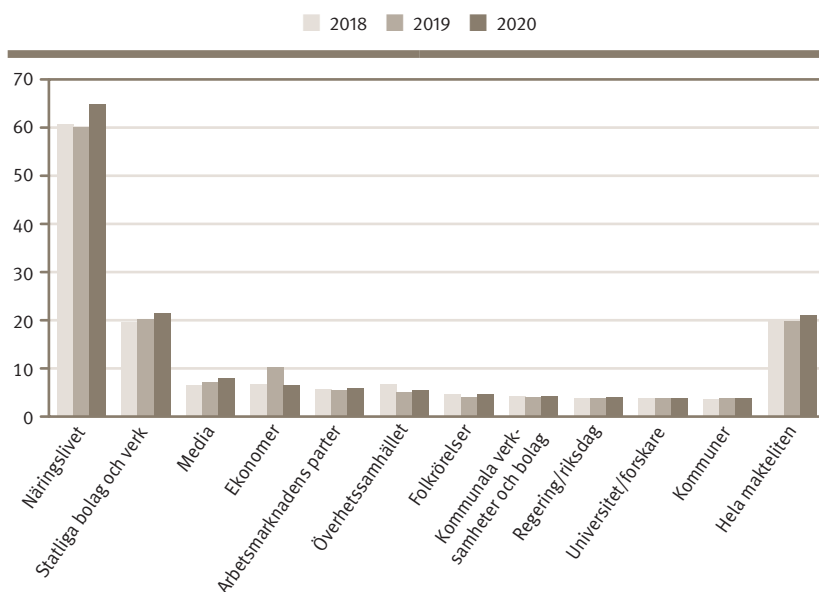

Diagram 1.1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar

betarlönen. Här är skillnaderna dock stora mellan arbetsgivar- respektive arbetstagarrepresentanterna, vilket vi studerar närmare i kapitel 3 i den här rapporten.

Urvalsgruppen vi kallar överhetssamhället inkluderar representanter från hovet (inklusive Kungen), domstolarna, kyrkan, militären och utrikesförvaltningen. Gruppen hade 2020 en sammanräknad inkomst på motsvarande 5,6 industriarbetarlöner.

Den genomsnittliga inkomsten i urvalsgruppen med de högst uppsatta personerna inom Sveriges folkrörelser motsvarade 4,7 industriar-

Inkomst av tjänst samt sammanräknad inkomst för samtliga urvalsgrupper, 2020

Antal industriarbetarlöner

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
MÄN OCH KVINNOR			
Näringslivet	50	52,1	64,8
Regering/riksdag	22	3,9	4,1
Arbetsmarknadens parter	25	5,6	5,9
Statliga bolag och verk	10	19,0	21,4
Kommuner	20	3,8	3,9
Kommunala bolag och verksamheter	12	4,2	4,2
Överhettssamhället	11	3,9	5,6
Universitet	10	3,9	3,9
Media	16	8,0	8,0
Ekonomer	10	6,4	6,5
Folkrörelseorganisationer	11	4,6	4,7
Alla	197	17,6	21,1

Tabell 1.1a

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

betarlöner. Gruppen med chefer för kommunala/landstingskommunala bolag och verksamheter hade en relativinkomst på motsvarande 4,2 industriarbetarlöner, medan motsvarande siffra för gruppen med politiker och höga tjänstemän i regering och riksdag var 4,1.

Lägst genomsnittliga inkomster inom makteliten hade 2020 urvalsgruppen bestående av representanter för universitets- och forskarvärlden samt gruppen med politiker och höga tjänstemän i de 10 största kommunerna. Den genomsnittliga inkomsten var i dessa två urvalsgrupper 3,9 gånger högre än industriarbetarlöner.

Inkomst av tjänst samt sammanräknad inkomst för männen inom samtliga urvalsgrupper, 2020 Antal industriarbetarlöner

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
MÄN			
Näringslivet	45	54,1	67,7
Regering/riksdag	9	4,2	4,2
Arbetsmarknadens parter	11	7,3	8,0
Statliga bolag och verk	4	28,8	30,6
Kommuner	13	3,5	3,5
Kommunala bolag och verksamheter	6	4,5	4,4
Överhetssamhället	8	3,9	6,2
Universitet	5	4,9	4,9
Media	10	8,5	8,5
Ekonomer	5	7,3	7,5
Folkrörelseorganisationer	6	3,0	3,8
Alla	122	24,1	29,4

Tabell 1.1b

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Inkomst av tjänst samt sammanräknad inkomst för kvinnorna inom samtliga urvalsgrupper, 2020 Antal industriarbetarlöner

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
KVINNOR			
Näringslivet	5	33,5	38,5
Regering/riksdag	13	3,6	4,0
Arbetsmarknadens parter	14	4,3	4,3
Statliga bolag och verk	6	12,5	15,3
Kommuner	7	4,3	4,6
Kommunala bolag och verksamheter	6	3,9	3,9
Överhetssamhället	3	3,9	3,8
Universitet	5	2,9	2,8
Media	6	7,0	7,1
Ekonomer	5	5,5	5,4
Folkrörelseorganisationer	5	5,8	5,8
Alla	75	7,0	7,7

Tabell 1.1c

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

En jämförelse mellan den ekonomiska, den demokratiska och den byråkratiska eliten

I var och en av de elva urvalsgrupperna ingår det för få personer för att det ska gå att dra några större slutsatser kring inkomstutvecklingen över tid i respektive grupp. Flera av grupperna består bara av sammanlagt tio positioner. För att möjliggöra jämförelser över tid har vi skapat tre större analysgrupper.

- Den första gruppen, som vi kallar den *ekonomiska* eliten, består av representanter för näringslivet (50 personer). Detta är samma grupp som urvalsgruppen kallad "näringslivsgruppen".
- Den andra gruppen, den *demokratiska* eliten, består primärt av folk- och förtroendevalda (52 personer). Här ingår politiker på nationell såväl som kommunal nivå, förtroendevalda bland arbetsmarknadens parter samt högt uppsatta inom folkrörelseorganisationerna.
- Övriga (95 personer) ingår i en grupp som vi valt att kalla den *byråkratiska* eliten – det vill säga högt uppsatta tjänstemän med mycket makt i samhället. Här finns de statliga och kommunala cheferna, överhettssamhället, media, universiteten, ekonomerna, cirka hälften av gruppen arbetsmarknadens parter samt några (ej folkvalda) positioner från urvalsgruppen regering/riksdag.

Diagram 1.2 visar den genomsnittliga sammanräknade inkomsten år 2020 i de tre analysgrupperna, uttryckt i antal industriarbetarlöner.

Den ekonomiska eliten hade en genomsnittlig inkomst motsvarande drygt 64,8 industriarbetarlöner år 2020. De två övriga grupperna hade betydligt lägre inkomster. Den byråkratiska eliten hade en genomsnittlig sammanräknad inkomst på motsvarande 7,4 industriarbetarlöner. Motsvarande siffra för den demokratiska eliten var 4,3 industriarbetarlöner.

I vad vi kallar den byråkratiska (tjänstemanna-)eliten är det ett antal positioner som utmärker sig genom att de har avsevärt högre sammanräknade inkomster än personerna i resten av gruppen. Mest iögonfallande är inkomsterna för Vattenfalls vd (inkomst motsvarande 49,6 industriarbetarlöner), Telia Companys vd (47) samt TV4s vd (41,1), men även vd:arna på PostNord och Systembolaget hade inkomster på motsvarande över 20 gånger industriarbetarlönen och drar upp genomsnittet i gruppen som helhet. Positionerna med högst inkomster inom gruppen

Inkomsterna i maktelitens huvudgrupper 2020

Antal industriarbetarlöner

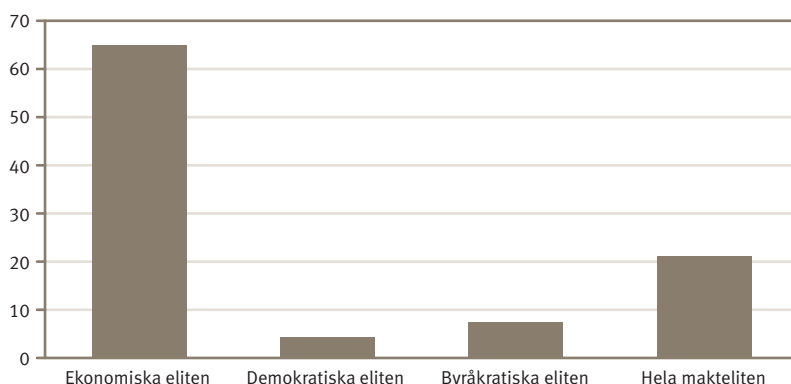

Diagram 1.2

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

är alltså vd:ar inom näringslivet men har i vår analys inkluderats i den byråkratiska eliten snarare än den ekonomiska. Anledningen är att det är fråga om positioner (på till exempel statligt ägda bolag) som inkluderats i urvalet på grund av deras samhällsfunktioner; ej på grund av deras bolagsstorlek. Flera av de statliga bolagen bolagiserades också under undersökningsperioden.

I den grupp vi kallar den demokratiska eliten motsvarade den genomsnittliga inkomsten 4,3 industriarbetarlöner. Även i denna grupp utmärker sig några positioner med särskilt höga inkomster. Det gäller Svenskt Näringslivs ordförande som hade en sammanräknad inkomst motsvarande 15 industriarbetarlöner, Sacos ordförande som hade en inkomst motsvarande 12 industriarbetarlöner och KFs vd som hade en inkomst på 11,8 gånger industriarbetarlönen.

Utvecklingen över tid

Skillnaden mellan maktelitens genomsnittliga inkomster och industriarbetarlönen har varierat stort under den tidsperiod som vi studerat. Diagram 1.3 visar utvecklingen för de tre grupperna från år 1950 och fram till 2020.

Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

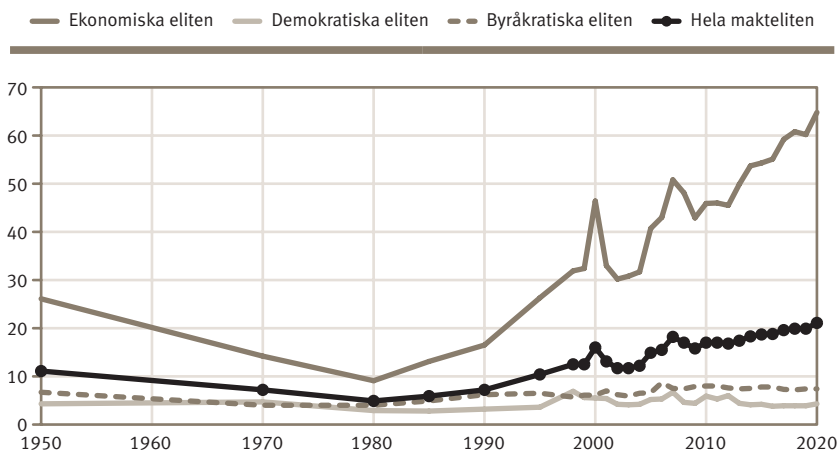

Diagram 1.3

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

För samtliga positioner i makteliten motsvarade den genomsnittliga sammanräknade inkomsten 11 industriarbetarlöner år 1950. År 1980 var samma genomsnitt som lägst – och låg då på 5 gånger en industriarbetarlön. Under denna period, i början på 1980-talet, var inkomstskillnaderna som minst i Sverige, mätt även med andra mått. År 1995 var makteliten åter tillbaka på ungefär samma nivå som för år 1950. År 2020 hade personerna i makteliten i genomsnitt en sammanräknad inkomst på motsvarande 21,1 industriarbetarlöner. Detta är den högsta genomsnittliga relativinkomsten vi uppmätt för makteliten.³

Kraftig inkomstökning i den ekonomiska eliten

Den ekonomiska eliten hade år 1950 en inkomst som var 26 gånger högre än en industriarbetares lön. Mellan 1950 och 1980 minskade inkomstskillnaderna och relativinkomsten för gruppen var som lägst år 1980. Detta år motsvarade den genomsnittliga inkomsten i denna grupp 9

³ Under perioden 1950–1995 har vi endast data för åren 1950, -70, -80, -85, -90, -95.

industriarbetarlöner. Under 1980-talet började skillnaden mellan den ekonomiska elitens inkomster och industriarbetarlönen öka igen, för att år 1995 vara tillbaka på 1950 års nivå.

Under några år i början av 2000-talet framstod det som att skillnaderna mellan en vanlig löntagare och den ekonomiska eliten hade kulminerat år 2000. Detta år motsvarade den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten 46 industriarbetarlöner. Denna höga siffra överträffades dock senare av inkomstnoteringarna i näringslivsgruppen för åren 2008 och 2007 med 48 respektive 51 industriarbetarlöner. Efter en tillfällig nedgång efter finanskrisen har den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten därefter trendmässigt ökat. År 2020 motsvarade den genomsnittliga inkomsten i gruppen 64,8 gånger industriarbetarlönen. Detta är den högsta relativinkomst som uppmätts för den ekonomiska eliten och en avsevärd ökning från året innan när den genomsnittliga inkomsten i gruppen var motsvarande 60,2 industriarbetarlöner.

Såväl efter finanskrisen som it-kraschen minskade alltså relativinkomsten för den ekonomiska eliten. Relativinkomsten i den ekonomiska eliten (och i makteliten som helhet) påverkades dock alltså inte negativt av pandemikrisen – tvärtom.

Mindre dramatisk utveckling i resten av makteliten

I diagram 1.4 visas relativinkomstutvecklingen för den demokratiska och den byråkratiska eliten. Den demokratiska eliten hade år 1950 en sammanräknad genomsnittlig inkomst motsvarande drygt 4 industriarbetarlöner. Från denna nivå skedde en nedgång till som lägst knappt 3 industriarbetarlöner år 1980. Någon gång efter år 1985 började även inkomsterna i denna grupp att öka snabbare än industriarbetarnas och år 1998 var relationen ungefär 7 till 1. Under 2000-talet har den demokratiska elitens relativa inkomster varierat stort utan tydlig långsiktig trend. Som störst var de 2007 då den sammanräknade genomsnittliga inkomsten i gruppen var 6,7 industriarbetarlöner. De senaste årens mätningarna har visat på historiskt sett jämförelsevis låga relativa inkomster i gruppen; den genomsnittliga sammanräknade inkomsten för 2020 motsvarade 4,3 industriarbetarlöner.

Inkomsterna i den byråkratiska eliten motsvarade startåret 1950 nästan 7 industriarbetarlöner. Utvecklingen följer samma mönster som

Inkomstutvecklingen i demokratiska och byråkratiska eliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

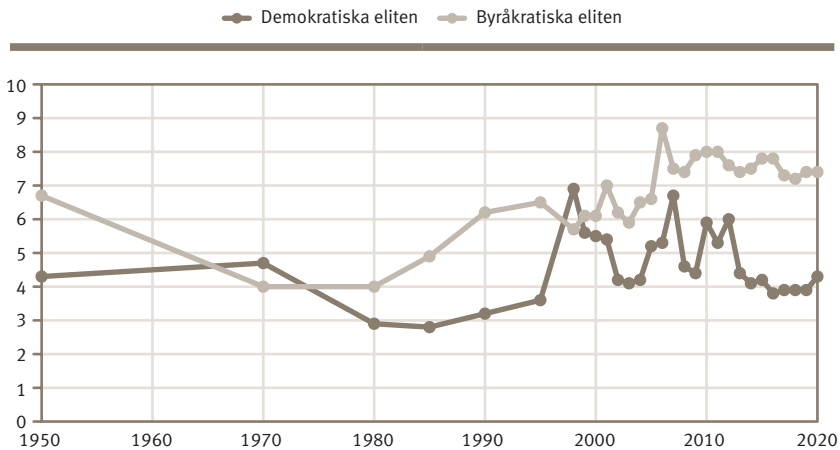

Diagram 1.4

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

för övriga elitgrupper. Skillnaderna var sålunda som minst i början av 1980-talet (motsvarande 4 industriarbetarlöner), för att sedan öka. Under de senaste 15 åren har dock skillnaderna legat förhållandevis konstant. År 2020 motsvarade gruppens genomsnittliga inkomst 7,4 industriarbetarlöner.

Sammanräknad inkomst inom maktelitens huvudgrupper 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

År	EKONOMISKA ELITEN		DEMOKRATISKA ELITEN		BYRÅKRATISKA ELITEN		HELA MAKTELITEN	
	Antal positioner	Antal industriarbetarlöner	Antal positioner	Antal industriarbetarlöner	Antal positioner	Antal industriarbetarlöner	Antal positioner	Antal industriarbetarlöner
1950	50	26,1	58	4,3	80	6,7	188	11,1
1970	50	14,2	59	4,7	89	4,0	198	7,2
1980	49	9,1	60	2,9	91	4,0	200	4,9
1985	50	13,1	60	2,8	90	4,9	200	5,9
1990	50	16,5	60	3,2	92	6,2	202	7,2
1995	49	26,3	61	3,6	92	6,5	202	10,4
1998	50	31,9	56	6,9	95	5,7	201	12,5
1999	50	32,4	56	5,6	91	6,1	197	12,5
2000	50	46,4	53	5,5	98	6,1	200	16,0
2001	50	33,0	53	5,4	98	7,0	200	13,1
2002	50	30,2	52	4,2	97	6,2	199	11,7
2003	50	30,8	52	4,1	97	5,9	199	11,7
2004	50	31,7	52	4,2	97	6,5	199	12,2
2005	50	40,7	52	5,2	96	6,6	198	14,9
2006	50	43,0	52	5,3	96	8,7	198	15,5
2007	50	50,8	52	6,7	96	7,5	198	18,2
2008	50	48,1	50	4,6	97	7,4	197	17,0
2009	50	42,5	50	4,4	97	7,9	197	15,8
2010	50	45,9	50	5,9	97	8,0	197	17,0
2011	50	46,0	50	5,3	97	8,0	197	17,0
2012	50	45,5	50	6,0	97	7,6	197	16,8
2013	50	49,9	51	4,4	96	7,4	197	17,4
2014	50	53,7	51	4,1	96	7,5	197	18,3
2015	50	54,3	51	4,2	96	7,8	197	18,7
2016	50	55,1	51	3,8	96	7,8	197	18,8
2017	50	59,2	52	3,9	95	7,3	197	19,6
2018	50	60,8	52	3,9	95	7,2	197	19,9
2019	50	60,2	52	3,9	95	7,4	197	19,9
2020	50	64,8	52	4,3	95	7,4	197	21,1

Tabell 1.2

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

2. Hur står det till med jämställdheten?

MAKTELITEN I VÅRT SAMHÄLLE domineras av män. 38 procent eller 75 av 197 maktpositioner i vår undersökning innehades 2020 av kvinnor, en ökning sedan 2019 då andelen var 35 procent.

Kvinnor i makteliten – förändring över tid

Även om det fortfarande är en väsentligt större andel män än kvinnor i makteliten så har antalet kvinnor i gruppen ökat förhållandevis stadigt sedan 1970-talet. Både 1950 och 1970 fanns endast en kvinna med i urvalet. 1980 var det sex kvinnor som innehade någon av positionerna i makteliten. 1990 hade denna siffra fördubblats.

I den ekonomiska eliten är kvinnor kraftigt underrepresenterade. År 2020 var de endast 5 (10 procent) och så sent som 2000 fanns inte en enda kvinna med bland de 50 vd:arna i näringslivet. I den demokratiska eliten var andelen kvinnor 50 procent 2020 och i den byråkratiska eliten innehades 46 procent av positionerna av kvinnor.

Inkomstskillnader mellan män och kvinnor i makteliten

År 2020 var medelinkomsten för kvinnorna i makteliten 26 procent av männens medelinkomst. Att kvinnornas genomsnittsinkomst var så mycket lägre än männens beror till absolut största del på att ett mycket litet antal kvinnor återfinns i den bäst betalda undergruppen – den ekonomiska eliten. Men även inom respektive av de tre analysgrupperna i makteliten har kvinnorna lägre genomsnittsinkomst än männen.

I den ekonomiska eliten finns alltså endast 5 kvinnor. Dessa har en betydligt högre inkomst än genomsnittet för alla kvinnor. Medelinkomsten för kvinnorna i den ekonomiska eliten är dock väsentligt lägre än för männen i samma grupp, motsvarande 38,5 industriarbetarlöner att jämföra med männens genomsnittliga inkomst som var motsvarade 67,7 industriarbetarlöner. Inom den demokratiska eliten motsvarade medelinkomsten för kvinnorna 4,3 industriarbetarlöner medan den för män-

Andel kvinnor i maktelitens tre huvudgrupper 1950–2020

Procent

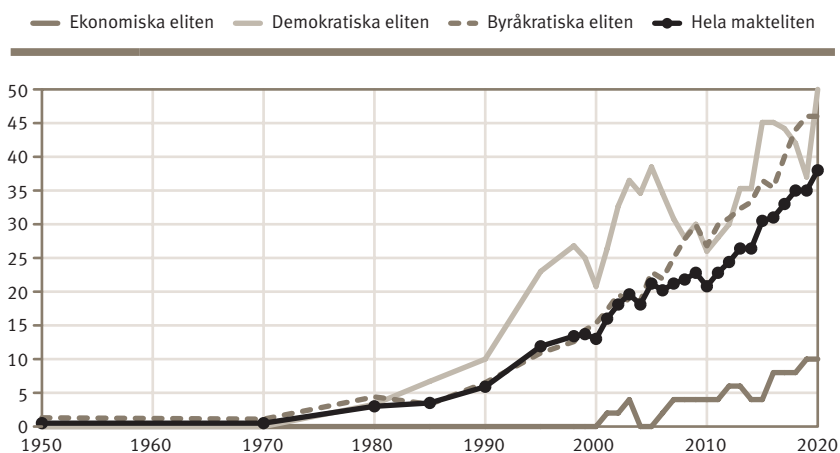

Diagram 2.1 Källa: Egna beräkningar baserade på årsredovisningar och andra offentliga källor.

Sammanräknad inkomst för män och kvinnor i maktelitens huvudgrupper, 2020

Antal industriarbetarlöner

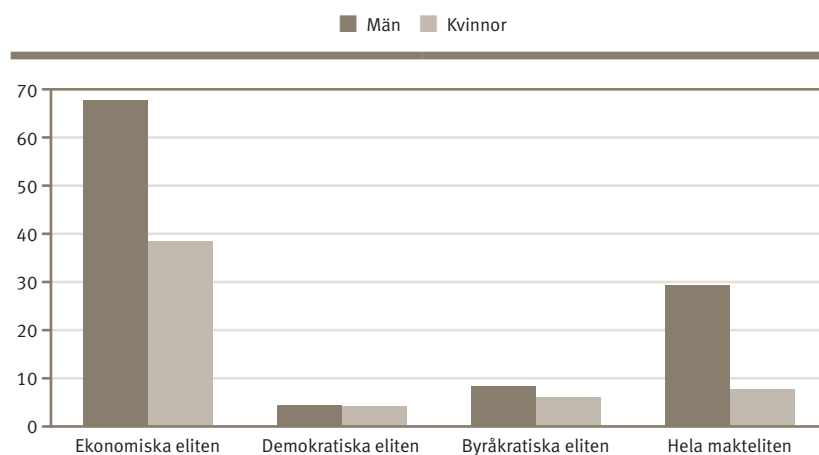

Diagram 2.2

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Sammanräknad inkomst för män och kvinnor i maktelitens urvalsgrupper, 2020 Antal industriarbetarlöner

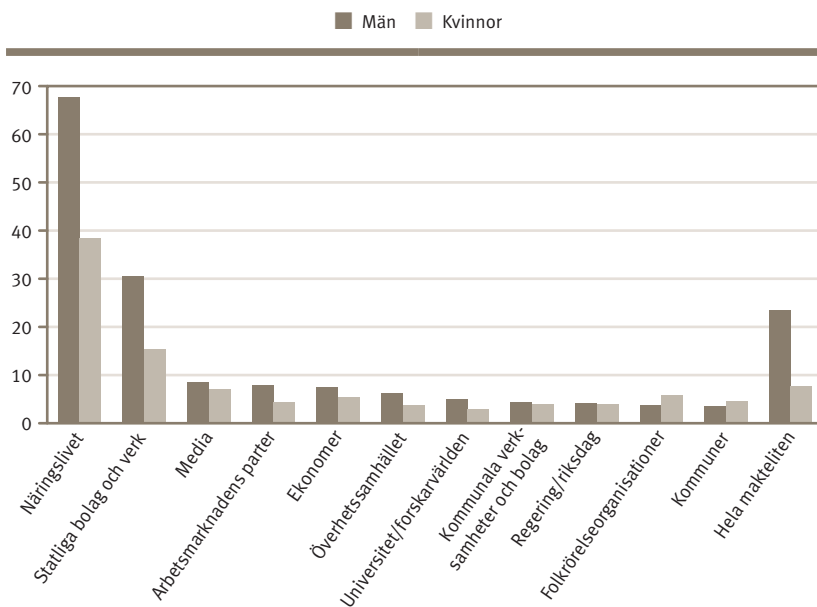

Diagram 2.3

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

nen motsvarade 4,4. Även i den byråkratiska eliten var medelinkomsten bland kvinnorna lägre än bland männen. Kvinnorna i gruppen hade 2020 en medelinkomst på motsvarande 6,2 industriarbetarlöner; samma siffra för männen i gruppen var 8,4.

Om inkomsterna i de mindre urvalsgrupperna studeras är det bara två grupper där kvinnorna har en högre genomsnittsinkomst än männen – folkrörelsegruppen samt gruppen med politiker och höga tjänstemän i de tio största kommunerna (diagram 2.3).

Sedan 1980 har skillnaderna mellan mäns och kvinnors inkomster i hela makteliten ökat (diagram 2.4). 1980 hade kvinnorna i makteliten i genomsnitt nästan hälften av de männens inkomster (cirka 45 pro-

Inkomstutvecklingen i makteliten för män och kvinnor 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

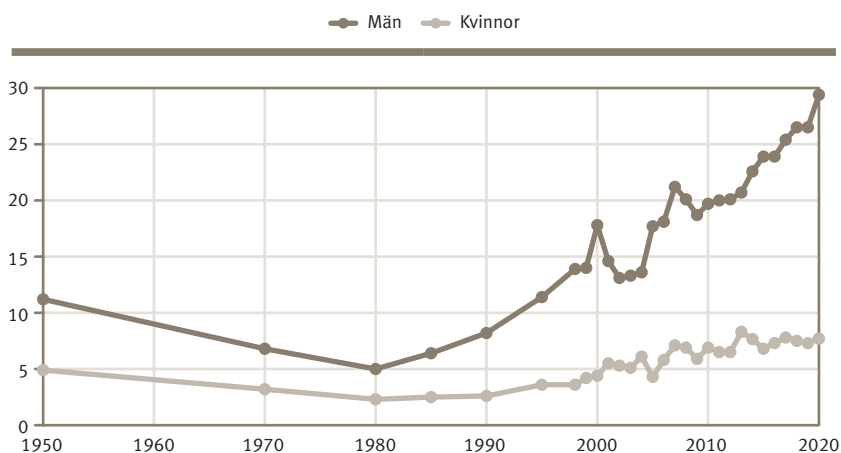

Diagram 2.4

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

cent). Därefter har skillnaderna ökat med undantag för första delen av 2000-talet (då den starkt mansdominerade ekonomiska eliten hade lägre relativa inkomster under några år).

Perioden före 1990 innehöll makteliten dock mycket få kvinnor. 1980 innehades endast 6 av 200 positioner i makteliten av kvinnor. Utvecklingen mot ökade inkomstskillnader mellan män och kvinnor i hela makteliten beror till stor del på att även om andelen kvinnor ökat stort sedan dess, har andelen främst ökat i de undergrupper inom makteliten där inkomsterna är jämförelsevis låga. Andelen kvinnor i undergruppen den ekonomiska eliten är fortfarande mycket låg samtidigt som ersättningarna till denna grupp ökat enormt under de senaste decennierna.

Antal kvinnor respektive män i den ekonomiska makteliten, samt sammanräknad inkomst 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

	KVINNOR		MÄN	
	Antal positioner	Industriarbetarlön	Antal positioner	Industriarbetarlön
EKONOMISKA ELITEN				
1950	0	0,0	50	26,1
1970	0	0,0	50	14,2
1980	0	0,0	49	9,1
1985	0	0,0	50	13,1
1990	0	0,0	50	16,5
1995	0	0,0	49	26,3
1998	0	0,0	50	31,9
1999	0	0,0	50	32,4
2000	0	0,0	50	46,4
2001	1	29,5	49	33,0
2002	1	26,7	49	30,3
2003	2	14,8	48	31,5
2004	0	0,0	50	31,7
2005	0	0,0	50	40,7
2006	1	50,6	49	42,7
2007	2	62,1	48	50,3
2008	2	58,9	48	47,7
2009	2	30,1	48	43,0
2010	2	46,1	48	45,9
2011	2	40,2	48	46,3
2012	3	34,2	47	46,2
2013	3	65,2	47	48,9
2014	2	66,0	48	53,2
2015	2	59,6	48	54,0
2016	4	40,7	46	56,4
2017	4	50,2	46	60,0
2018	4	47,9	46	61,9
2019	5	38,5	45	62,6
2020	5	38,5	45	67,7

Tabell 2.1a

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Antal kvinnor respektive män i den demokratiska makteliten, samt sammanräknad inkomst 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

	KVINNOR		MÄN	
	Antal positioner	Industriarbetarlön	Antal positioner	Industriarbetarlön
DEMOKRATISKA ELITEN				
1950	0	0,0	58	4,3
1970	0	0,0	59	4,7
1980	2	2,2	58	2,9
1985	4	2,1	56	2,9
1990	6	2,5	54	3,3
1995	14	3,2	47	3,8
1998	15	3,4	41	4,2
1999	14	3,5	42	6,3
2000	11	3,5	42	6,1
2001	14	3,5	39	6,1
2002	17	3,4	35	4,5
2003	19	3,4	33	4,6
2004	18	3,6	34	4,5
2005	20	3,5	32	6,3
2006	18	3,6	34	6,2
2007	16	4,0	36	7,9
2008	14	4,0	36	4,7
2009	15	3,9	35	4,7
2010	13	4,5	37	4,8
2011	14	3,6	36	5,9
2012	15	3,5	35	7,0
2013	18	3,3	33	5,0
2014	18	3,4	33	4,5
2015	23	3,9	28	4,5
2016	23	3,2	28	4,3
2017	23	3,5	29	4,2
2018	22	3,5	30	4,3
2019	19	3,6	33	4,1
2020	26	4,3	26	4,4

Tabell 2.1b

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Antal kvinnor respektive män i den byråkratiska makteliten, samt sammanräknad inkomst 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

	KVINNOR		MÄN	
	Antal positioner	Industriarbetarlön	Antal positioner	Industriarbetarlön
BYRÅKRATISKA ELITEN				
1950	1	4,9	79	6,8
1970	1	3,2	88	4,0
1980	4	2,4	87	4,0
1985	3	3,1	87	4,9
1990	6	2,7	86	6,5
1995	10	4,2	82	6,8
1998	12	3,6	83	8,0
1999	13	4,9	78	6,3
2000	15	5,0	83	4,3
2001	17	5,7	80	7,3
2002	19	5,7	79	6,3
2003	18	5,8	79	6,0
2004	18	8,6	79	6,0
2005	22	5,0	74	7,1
2006	21	4,8	75	9,8
2007	24	4,5	72	8,4
2008	27	4,4	70	8,6
2009	29	5,2	68	9,1
2010	26	5,0	71	9,0
2011	29	5,6	68	9,0
2012	30	5,2	67	8,7
2013	31	5,7	65	8,2
2014	32	6,4	64	8,0
2015	35	5,6	61	9,1
2016	34	6,0	62	8,7
2017	38	5,9	57	8,3
2018	42	5,8	53	8,3
2019	44	5,3	51	9,2
2020	44	6,2	51	8,4

Tabell 2.1c

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Antal kvinnor respektive män i hela makteliten, samt sammanräknad inkomst 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

	KVINNOR		MÄN	
	Antal positioner	Industriarbetarlön	Antal positioner	Industriarbetarlön
HELA MAKTELITEN				
1950	1	4,9	187	11,2
1970	1	3,2	197	6,8
1980	6	2,3	194	5,0
1985	7	2,5	193	6,4
1990	12	2,6	190	8,2
1995	24	3,6	178	11,4
1998	27	3,6	174	13,9
1999	27	4,2	170	14,0
2000	26	4,4	174	17,8
2001	32	5,5	167	14,6
2002	36	5,3	163	13,1
2003	39	5,1	160	13,3
2004	36	6,1	163	13,6
2005	42	4,3	156	17,7
2006	40	5,8	158	18,1
2007	42	7,1	156	21,2
2008	43	6,9	154	20,1
2009	45	5,9	152	18,7
2010	41	6,9	156	19,7
2011	45	6,5	152	20,0
2012	48	6,5	149	20,1
2013	52	8,3	145	20,7
2014	52	7,7	145	22,6
2015	60	6,8	137	23,9
2016	61	7,3	136	23,9
2017	65	7,8	132	25,4
2018	68	7,5	129	26,5
2019	68	7,3	129	26,5
2020	75	7,7	122	29,4

Tabell 2.1d

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

3. Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter

VI HAR ÄVEN i denna rapport gjort en särskild granskning av de positioner som innehas av arbetsmarknadens parter. I detta kapitel redovisas hur inkomsterna utvecklats för den elit som utgörs av arbetsmarknadens parter, jämfört med industriarbetarlönen och övriga makteliten.

De fackliga representanternas inkomster

Arbetstagsidan i undersökningen om makteliten inkluderar femton positioner. Bland annat ordföranden för de tre centralorganisationerna samt för sju stora fackförbund. Medelinkomsten för denna grupp av arbetstagarrepresentanter i vår undersökning var 2020 motsvarande 3,9 industriarbetarlöner.

Från LO ingår ordförande, avtalssekreterare samt kanslichef i denna urvalsgrupp. Från LO-förbunden ingår 2020 ordförande för Kommunal, IF Metall och Handels samt administrativ chef för Kommunal och ekonomichef för IF Metall. Medelinkomsten för denna grupp om åtta personer var 2020 motsvarande 3,2 industriarbetarlöner.⁴

I diagram 3.1 och i tabell 3.1 visas hur de fackliga företrädarnas inkomster utvecklats i relation till industriarbetarlönen. Här finns det inget tydligt mönster över tiden. Störst var skillnaden år 1998 till 2000 och 2004 då inkomsterna i gruppen motsvarade drygt fyra industriarbetarlöner. De fackliga företrädarnas inkomster har under hela undersökningsperioden legat på mellan motsvarande 3,1 och 4,3 industriarbetarlöner.

Arbetsgivarrepresentanternas inkomster

I tabell 3.1 och diagram 3.1 redovisas även inkomstutvecklingen för representanterna för arbetsgivarsidan. Gruppen består av tio positioner, inklusive vd för Svenskt Näringsliv, Teknikföretagen, Svensk Handel, Byggföretagen samt Sveriges Kommuner och Regioner.

⁴ Medelinkomsten för förbundsordförandena för alla 14 LO-förbund (inklusive de 11 förbund vars ordförande inte ingår i vårt urval till makteliten) var 2020 motsvarande 2,7 industriarbetarlöner. Inkomsterna för samtliga förbundsordförande i LO finns redovisade i tabellbilagan.

Inkomsterna för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

	Hela makteliten	Arbetstagarsidan	Arbetsgivarsidan
1950	11,1	3,5	10,9
1970	7,2	4,2	6,9
1980	4,9	3,1	6,2
1985	5,9	3,1	6,8
1990	7,2	3,4	6,9
1995	10,4	3,7	8,4
1998	12,5	4,2	20,4
1999	12,5	4,2	14,1
2000	16,0	4,3	12,6
2001	13,1	3,8	12,4
2002	11,7	3,8	12,1
2003	11,7	3,9	7,6
2004	12,2	4,1	8,4
2005	14,9	3,9	14,7
2006	15,5	3,8	32,4
2007	18,2	3,9	16,5
2008	17,0	3,7	10,0
2009	15,8	3,6	11,2
2010	17,0	4,0	16,0
2011	17,0	3,5	14,0
2012	16,8	3,8	14,2
2013	17,4	3,7	9,9
2014	18,3	3,5	11,8
2015	18,7	3,6	9,7
2016	18,8	3,6	10,3
2017	19,6	3,5	8,7
2018	19,9	3,5	9,1
2019	19,9	3,4	8,8
2020	21,1	3,9	8,9

Tabell 3.1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Arbetsgivarrepresentanterna har under hela den studerade perioden haft väsentligt högre inkomster än arbetstagarnas representanter. Medelinkomsten för denna grupp har dock pendlat stort mellan motsvarande 6,2 och 32,4 gånger en industriarbetares lön. År 2020 hade arbetsgivar-

Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

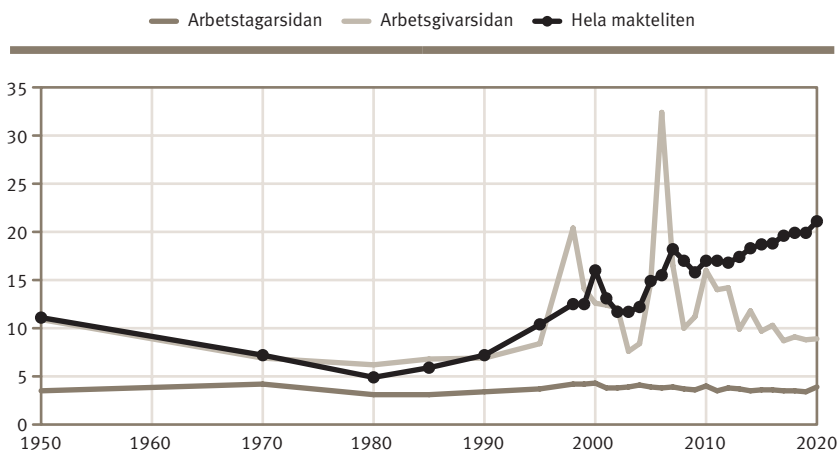

Diagram 3.1

Källa Skatteverket samt egna beräkningar.

representanterna i undersökningen en medelinkomst på motsvarande 8,9 industriarbetarlöner.

LOs ordförande och Svenskt Näringslivs vd

Diagram 3.2 visar inkomstutvecklingen 1950–2020 för LOs ordförande samt Svenskt Näringslivs vd uttryckt i antal industriarbetarlöner.

1950 hade LOs ordförande en inkomst motsvarande cirka 6 industriarbetarlöner. Från och med 1985 har LOs ordförande haft inkomster som legat runt 4 industriarbetarlöner. Att inkomsten för denna position var högre i början av vår undersökningsperiod beror framför allt på att LOs ordförande under många år också var riksdagsledamot och då även uppbar arvode för detta uppdrag. Lägst var den sammanräknade inkomsten för LOs ordförande år 2011 då den motsvarade 3,1 industriarbetarlöner. LO har sedan 2012 en policy om att ordförandes lön ska motsvara maxi-

Inkomstutvecklingen för LOs ordförande och Svenskt Näringslivs vd, 1950–2020 (sammanräknad inkomst) Antal industriarbetarlöner

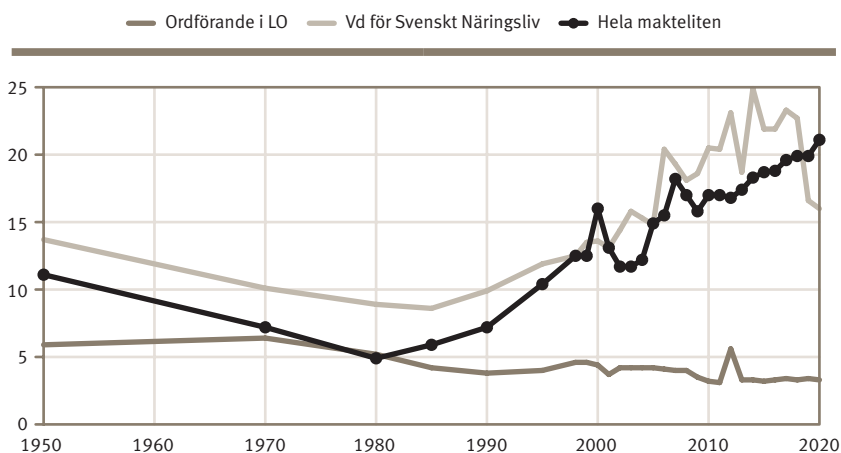

Diagram 3.2

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

malt 3,5 industriarbetarlöner och att hen inte personligen får behålla arvoden från styrelseuppdrag.⁵

Vd för Svenskt Näringsliv är den position på arbetsgivarsidan som mest påminner om den position som LOs ordförande har på arbetstagsidan. 1985 hade denna position den lägsta relativa inkomsten under undersökningsperioden, motsvarande 8,6 industriarbetarlöner. Sedan dess har den relativa inkomsten för Svenskt Näringslivs vd trendmässigt ökat stort, men med variation mellan enskilda år. Nuvarande vd (som ingår i urvalet sedan 2019) har dock en lägre inkomst än föregående innehavare av positionen. Svenskt Näringslivs vd hade 2020 en inkomst på motsvarande 16 industriarbetarlöner.

⁵ Inkomsten för LOs ordförande i årets undersökning avser 2019 års inkomst för positionen. Detta på grund av byte av person på positionen under 2020.

4. Andra jämförelseinkomster

SKÅLET TILL ATT vi valt att använda just industriarbetarlönen som jämförelseinkomst i denna undersökning är att denna lön finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden. Valet av industriarbetarlönen som referensinkomst möjliggör alltså en lång historisk serie.

Nu mera finns dock lön- och inkomststatistik tillgänglig även för andra grupper. Om vi till exempel jämför maktelitens inkomster med den genomsnittliga lönen i den bredare gruppen ”arbetare inom privat sektor” så hade makteliten 2020 en genomsnittlig inkomst på motsvarande 22,6 arbetarlöner. Den ekonomiska eliten har en genomsnittlig inkomst på motsvarande 69,2 arbetarlöner.⁶

Jämförelse med lönen i andra yrkesgrupper

Det går givetvis också att jämföra maktelitens inkomster med den genomsnittliga lönen för andra specifika yrken. I tabell 4.1 ställs maktelitens inkomster i relation till den genomsnittliga lönen för några andra yrken inom LO-kollektivet. Industriarbetare är en jämförelsevis välbetald grupp inom arbetarkollektivet. Inkomsterna i makteliten blir därmed än mer uppseendeväckande när de jämförs med många andra genomsnittliga löner i arbetaryrken. Den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten motsvarade 2020 exempelvis 86,3 gånger den genomsnittliga städarlönen.

Arbetstidens betydelse

Alla jämförelseinkomster ovan avser heltidslöner. I realiteten är det långt ifrån alla som arbetar heltid. År 2020 var 23 procent av samtliga anställda deltidsanställda. Deltidsarbete är speciellt vanligt förekommande bland kvinnor inom arbetaryrken. Bland kvinnliga arbetare var varannan, 50

⁶ från Statistiska centralbyråns konjunkturlönestatistik (samma källa som används vid jämförelsen med industriarbetarlönen i resten av rapporten). Avser timlönen för alla arbetare i privat sektor, exklusive övertidsersättning, uppräknad till heltid.

Maktelitens inkomster jämfört med den genomsnittliga lönen i några olika yrken, 2020 Antal arbetarlöner

	Hela makteliten	Ekonomiska eliten	Yrkeskod
Snickare	20,0	61,4	7111
Elektriker	20,1	61,6	7411
Målare	20,8	63,6	7131
Ljus-, ljud och scentekniker	21,6	66,2	3522
Maskinoperatörer, pappersvaruindustri	21,8	66,9	8143
Operatörer, sågverk	21,9	67,3	8173
Tågvärdar	22,0	67,5	5112
Undersköterskor i hemtjänst och äldreboende	23,3	71,4	5321
Maskinoperatörer, livsmedelsindustri	23,3	71,4	8169
Buss- och spårvagnsförare	23,4	71,7	8331
Butikssäljare dagligvaror	23,9	73,1	5222
Lager- och terminalpersonal	23,9	73,1	4322
Fastighetsskötare	24,3	74,4	5152
Servitörer	25,9	79,5	5131
Taxiförare	28,0	86,0	8321
Städare	28,2	86,3	9111

Tabell 4.1 Källa: SCBs Strukturlönestatistik, Skatteverket samt egna beräkningar.

Notera: Genomsnittlig lön avser SCBs lönebegrepp månadslön vilket är anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga lönetillägg samt förmåner. Övertidsersättning ingår inte. Tjänstgöringsomfattning är uppräknad till heltid. SSYK är SCBs standard för yrkesklassificering SSYK2012.

procent, deltidsanställd. Vanligaste orsaken till detta är att det inte gått att få en heltidstjänst.⁷ En jämförelse mellan elitens inkomster och den genomsnittliga heltidslönen för olika grupper eller yrken fångar alltså inte hela skillnaden mellan de olika gruppernas faktiska ekonomiska situation. Skillnaderna mellan maktelitens och många arbetares inkomster är i realiteten ofta ännu större än vad denna undersökning visar.

⁷ Larsson, M. (2021).

Under 2020 drabbades många löntagare hårt ekonomiskt när pandemin slog till. Arbetslösheten steg under året från dryga sex procent till cirka nio procent. Arbetstiden och därmed inkomsterna för många löntagare påverkades under 2020 också av korttidsarbete, undersysselsättning och sjukfrånvaro.⁸ Inte heller detta fångas upp av vår jämförelseinkomst (heltidslönen för en industriarbetare).

---

⁸ Se exempelvis Bergold J., Blomqvist N. och Larsson L. (2021).

5. Ökande inkomstskillnader i Sverige

INKOMSTSKILLNADERNA I SVERIGE har ökat kontinuerligt under de senaste decennierna. Olika metoder för att studera inkomstspridningens utveckling ger olika perspektiv på denna utveckling – men alla pekar en tydligt mot ökade inkomstskillnader i befolkningen.

Olika metoder för att studera inkomstskillnader på, har olika styrkor och kan därför ses som komplement. Tillsammans kan de hjälpa oss att få en bättre bild av hur ojämlikt inkomsterna är fördelade i ett samhälle. I detta kapitel diskuteras därför några andra vanliga mätmetoder och hur utvecklingen av inkomstojämlikheten i Sverige sett ut, mätt med dessa.

Den metod som använts i maktelitenundersökningen har många fördelar: till exempel möjliggör metoden att studera utvecklingen över en förhållandevis lång tid. Undersökningen ger också en tydlig, lättolkad och intuitiv bild av inkomstskillnaderna i Sverige. Metodens huvudsakliga styrka är dock kanske att utgångspunkten i undersökningen är just makt. Makt, och den ojämlika tillgången till makt som kommer med ekonomisk ojämlikhet, är en av orsakerna till att många oroar sig för och studerar fördelningsfrågor. Genom att vända på steken och utgå från makt snarare än inkomst i vårt urval studerar vi denna aspekt mer direkt än vad som görs med andra metoder.

Eliten drar ifrån även mätt med andra metoder

En vanlig metod för att studera inkomstojämlikhet är att följa utvecklingen av toppinkomstandelar, till exempel andelen av de totala inkomsterna i samhället som tillfaller de 10, 5 eller 1 procent av befolkningen med högst inkomster.

Att studera toppinkomstandelar har många fördelar: det är ett förhållandevis lättförståeligt mått och det finns ofta jämförelsevis bra historisk statistik vilket gör att det går att ta fram mycket långa tidsserier för många länder. En nackdel med metoden som generellt mått på inkomstspridningen i befolkningen (vilket även gäller maktelitenmetoden) är att måttet inte nödvändigtvis fångar förändringar i alla delar av

Inkomstjämligheten mätt som topp en procents inkomstandel samt maktelitens inkomster i antal industriarbetarlöner, 1950–2020

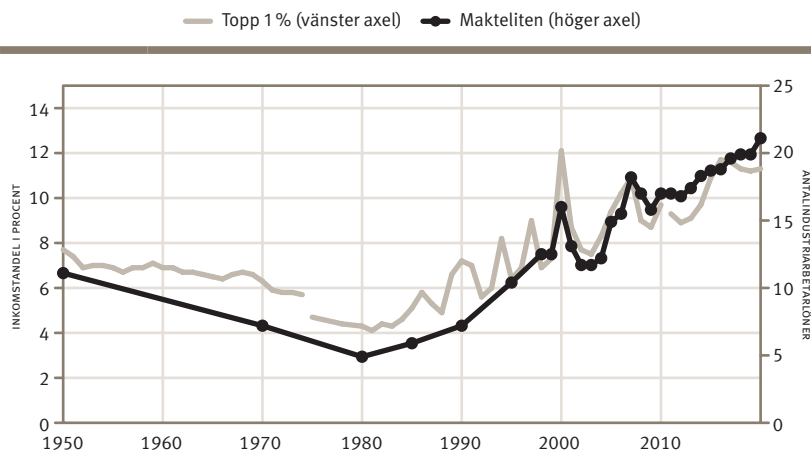

Diagram 5.1

Källa för toppinkomstandelar: 1950–1974 The World Income Database (avser pre-tax income), 1975–2020 SCB "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter" (avser faktorinkomst).
Källa för makteliten: Skatteverket och egna beräkningar.

Notera: Serien för toppinkomstandelar sammanställer data från undersökningar där olika metod använts och därmed inte är helt jämförbara. Serien ger en bild av den generella utvecklingen över tid men skillnader mellan enskilda år bör tolkas med försiktighet.

fördelningen – inkomstskillnaderna i botten av fördelningen kan till exempel öka eller minska utan att detta fångas av måttet.

Detta mått liknar på vissa sätt maktelitenmålet såtillvida att fokus är inkomstutvecklingen för en elit i samhället. En väsentlig skillnad mellan vår metod i denna rapportserie och toppinkomstandelar är att utgångspunkten i det första fallet är att studera inkomstutvecklingen för de med *mest makt* i samhället, medan det i det senare fallet är att studera inkomstutvecklingen för de med högst inkomster i samhället.

I diagram 5.1 ser vi utvecklingen av inkomstandelen som tillfallit den en procent med högst inkomster i Sverige (vänster axel) samt inkomstutvecklingen i makteliten (höger axel) från och med 1950. Procenten

med högst inkomster i Sverige minskade sin inkomstandel av de totala inkomsterna under perioden fram till cirka 1980. Då tillföll runt fyra procent av de totala faktorinkomsterna den översta procenten. Därefter har gruppens inkomstandel ökat stort och överskrider nu 1950-talets nivå. Detta är ett mönster som känns igen från undersökningen av maktelitens inkomster. 2020 tillföll 11,3 procent av de totala faktorinkomsterna den översta procenten.

Ojämligheten ökar generellt i inkomstfördelningen

Det vanligast förekommande spridningsmättet för att studera inkomstskillnaderna i en befolkning är den så kallade Gini-koefficienten. Varje persons inkomst jämförs i måttet med inkomsten från alla andra personer individuellt. Därefter summeras alla dessa inkomstskillnader och delas med antalet personer i observationen och med den genomsnittliga inkomsten i gruppen. Utfallet av måttet är sådant att koefficienten alltid kommer vara mellan 0 och 1, där 0 betyder att alla individer har samma inkomst och att ingen ojämlikhet existerar, medan 1 innebär att *en* person har hela ett lands inkomst. I praktiken observeras naturligtvis aldrig något av dessa extremfall.

Ett av måttets främsta fördelar är just att det beaktar alla individer i inkomstfördelningen, vilket varken görs i maktelitenundersökningen eller när toppinkomstandelar studeras. Måttet har dock också en del nackdelar. Gini-koefficienten är ett summerande mått på inkomstjämligheten i ett samhälle vilket innebär att det kan dölja olika utveckling i olika delar av fördelningen. Måttet är inte heller speciellt intuitivt och det kräver mycket god statistik över hela befolkningens inkomster vilket gör att det inte finns tillgängligt för speciellt långa tidsperioder i många länder.

Gini-koefficientens utveckling för Sverige kan studeras med hjälp av data från SCB från och med mitten av 1970-talet. I diagram 5.2 visas utvecklingen av Gini-koefficienten för disponibla inkomster respektive faktorinkomster⁹ i Sverige. Vi kan här se en tydlig ökning av ojämlikheten i Sverige sedan tidigt 1980-tal. Under 1980-talets början var Gi-

---

⁹ Faktorinkomst är summan av inkomster från arbete och kapital innan skatt. Disponibel inkomst är summan av hushållens inkomster efter skatter och transfereringar.

Inkomstjämligheten mätt med Gini-koefficient, 1975–2020

Faktorinkomst respektive disponibel inkomst, justerad för hushållsstorlek

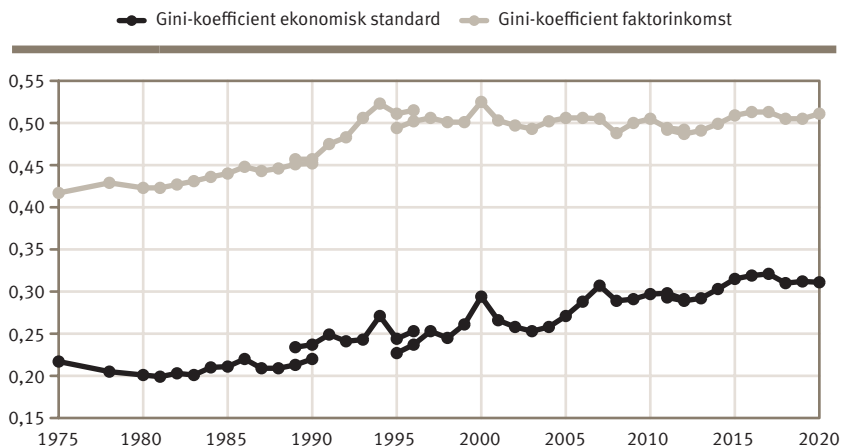

Diagram 5.2

Källa: Statistiska centralbyråns undersökningar "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter".

Notera: Över tid har SCB använt olika hushållsbegrepp och metoder i sina undersökningar. De olika serierna i diagrammet är därmed inte helt jämförbara mellan år men ger en god generell bild av utvecklingen över tid.

ni-koefficienten för den disponibla inkomsten cirka 0,2. År 2020 hade den ökat till drygt 0,31. Även när inkomstjämligheten studeras med ett mått som beaktar inkomsterna för alla individer i befolkningen så har alltså skillnaderna ökat sedan det tidiga 1980-talet.

De som har de lägsta inkomsterna halkar efter

Det finns även inkomstspridningsmått som fokuserar på utvecklingen för de med lägst inkomster i befolkningen. Ett vanligt förekommande sådant mått är andelen av befolkningen med låg ekonomisk standard – ibland kallat andelen relativt fattiga. Med detta mått studeras andelen av befolkningen som har en inkomst lägre än 60 procent av median-

Andel av befolkningen med låg ekonomisk standard, 1975–2020 Procent

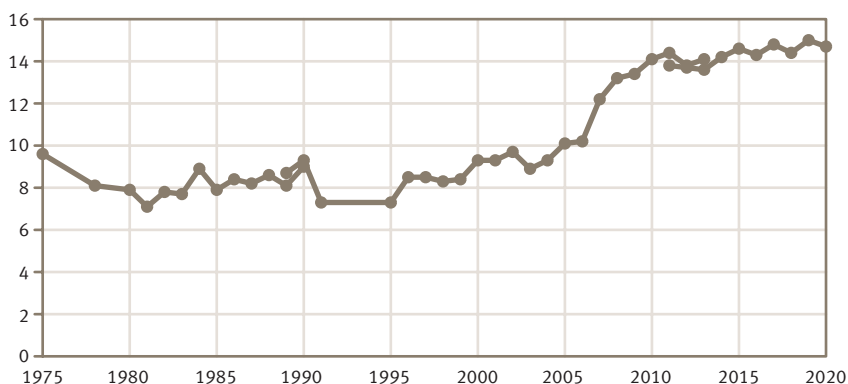

Diagram 5.3

Källa: Statistiska centralbyråns undersökningar "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter".

Notera: Över tid har SCB använt olika hushållsbegrepp och metoder i sina undersökningar. De olika serierna i diagrammet är därmed inte helt jämförbara mellan år men ger en god generell bild av utvecklingen över tid.

inkomsten i befolkningen. Måttet är ett spridningsmått inte ett mått på absolut materiel fattigdom. Det ger en indikation på hur stor del av befolkningen som har inkomster som avsevärt skiljer sig från normen i samhället. 2020 räknades 14,7 procent av befolkningen som relativt fattig, en ökning från runt sju procent i början av 1990-talet.

6. Datakällor och referenser

- Bergold J., Blomqvist N. och Larsson L. (2021) *Vi som inte jobbade hemma* [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_vi_som_inte_jobbade_hemma_pdf/\\$File/Vi_som_inte_jobbade_hemma.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_vi_som_inte_jobbade_hemma_pdf/$File/Vi_som_inte_jobbade_hemma.pdf)
- Larsson, M. (2021) *Arbetstider år 2021* [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_arbetstider_2021_pdf/\\$File/Arbetstider_2021.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_arbetstider_2021_pdf/$File/Arbetstider_2021.pdf)
- SCB *Hushållens ekonomi (HEK)* <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/hushallens-ekonomi-hek/>
- SCB *Inkomster och skatter* <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/>
- SCB *Lönestrukturstatistik* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/loner-och-arbetskostnader/lonestrukturstatistik-hela-ekonomin/>
- SCB *Konjunkturstatistik, löner privat sektor* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/loner-och-arbetskostnader/konjunkturstatistik-loner-for-privat-sektor-klp/>
- Skatteverket, deklarerade inkomster 2020
- The World Wealth and Income Database <http://wid.world/data/>

7. Metodbilaga: Om rapportserien, urval och metod

DETTA ÄR DEN TJUGOANDRA RAPPORTEN i LOs serie om maktelitens inkomstutveckling. Den första rapporten, Eliternas återkomst, kom 1999 och beskriver inkomstutvecklingen åren 1950–1995 för 200 elitpositioner i

Rapportserien om maktelitens inkomstutveckling

Nr	Namn	Utgivningsår	Specialstudie
1	Eliternas återkomst	1999	Åren 1950–1995
2	Eliterna mot nya höjder	2000	Alla börsens vdar
3	Eliterna flyger högre	2001	Internationell vd-jämförelse
4	Näringslivet ökar takten	2002	
5	Folkhemseliten drar ifrån	2003	Byråkraterna i Bryssel
6	Makteliten förbereder pensionen	2004	Samband vd-lön och företagets prestation samt vds pensionskostnader
7	Näringslivets maktelit befäster positionen	2005	Bolagshandlarna/riskkapitalisterna
8	Makteliten litar på sig själv	2006	Bolagsstyrning och styrelsearvoden
9	Makteliten gör som de brukar	2007	Bolagsstyrning och private equity
10	Makteliten – mycket vill ha mer	2009	Riskkapitalisternas inkomster
11	Makteliten – alltid mer, aldrig nog	2011	Toppinkomster och rörliga ersättningssystem
12	Makteliten – kommer igen	2012	Toppinkomsttagarna internationellt
13	Makteliten – klyftorna består	2013	Välfärdsföretagen – en ny maktelit?
14	Makteliten – i en klass för sig	2014	Inkomstkoncentration kan hota den finansiella stabiliteten
15	Makteliten – svävar ovanför	2015	Guldregn över bankdirektörerna
16	Makteliten – klyftorna större än någonsin	2016	Vdars globala arbetsmarknad
17	Makteliten – reglerar inte sig själva	2017	Företagsinterna lönekvoten mellan direktörer och anställda
18	Makteliten – toppnoterar igen	2018	Nya grepp för att bromsa vd-lönerna
19	Makteliten – utan markkontakt	2019	
20	Makteliten – i en egen bubbla	2020	Vad betalar makteliten i skatt?
21	Makteliten – håller ställningarna	2021	Inkomstskillnaderna under pandemiåret 2020

Tabell 7.1

vårt samhälle. Detta urval har varit vägledande för rapporterna sedan dess. Flera av rapporterna innehåller också särskilda granskningar och fördjupningar av inkomstutvecklingen för olika maktgrupper.

Urval

Vårt urval omfattade ursprungligen 200 positioner i vårt samhälle inom olika maktsfärer (se nedan). På grund av sammanslagningar mellan några fackförbund respektive några arbetsgivarorganisationer har dock tre av de ursprungliga positionerna försvunnit.

Vi har begränsat oss till "den anställda eliten", det vill säga elitpositioner som bygger på ett anställningsförhållande och ger en löneinkomst. Det gör att kretsen stora kapitalägare inte ingår som urvalsgrupp i vår rapportserie. Vi jämför inkomstutvecklingen för denna anställda elitgrupp med industriarbetarlönen.

I vårt urval har vi strävat efter att få fram en så beständig elitgrupp som möjligt vilket är vad som möjliggjort vår långa inkomstserie som börjar redan 1950. Vi har i första hand valt positioner som funnits under hela denna tidsperiod. Vissa positioner som inte fanns 1950 har lagts till efter hand. Det gäller bland annat gruppen media, där positionerna som chef och olika programchefer för SVT och TV4 har tillkommit. Detta för att på bästa sätt fånga samhällets maktelit i dag.

Fokus för undersökningen är inkomstutvecklingen för de positioner vi valt att följa, inte för enskilda personer. Vi redovisar i rapporten den taxerade inkomsten för den person som innehade positionen respektive undersökningsår.

Urvalsgrupper

För att få fram vårt ursprungsurval definierade vi elva viktiga maktgrupper i vårt samhälle och valde 10–50 positioner ur respektive grupp, sammanlagt 200 positioner (i dag 197 positioner).

De elva urvalsgrupperna i maktelitenundersökningen

Urvalsgrupp	Antal positioner	Beskrivning av urvalet
Näringslivet	50	Beslut som tas av de högst uppsatta cheferna på de största svenska bolagen påverkar både de anställda och samhället i stort, personerna som innehar dessa positioner bör därför räknas till samhällets maktelit. Näringslivet representeras i vår undersökning av vd:arna på 50 av Sveriges största företag. För att få en bredd i urvalet hämtas positionerna från sju branscher – verkstad; stål och metall; handel; bygg och anläggning; papper och pappersvarutillverkning; bank, försäkring och finans; samt en grupp med företag från övriga branscher. Företagen är de största inom sina branscher för respektive undersökningsår, mätt i antal anställda. Inom gruppen bank, försäkring och finans används även andra urvalskriterier.
Arbetsmarknadens parter	25	I Sverige har parterna på arbetsmarknaden en viktig roll, de främsta företrädarna för arbetsgivare och arbetstagare bör därför räknas till makteliten. Från arbetstagsidan ingår i undersökningen ordförandena i de tre fackliga centralorganisationerna och ordförandena i de sju största fackförbunden. Förutom ordförandena ingår i urvalet avtalssekreterare samt ekonomier eller kansliansvarig i några av organisationerna/förbunden. Från arbetsgiversidan ingår ordförande, vd och förhandlingschef hos de privata arbetsgivarnas huvudorganisation Svenskt Näringsliv, samt de högst uppsatta positionerna inom tre tunga förbund inom organisationen. Vidare ingår vd:n för den offentliga arbetsgivarorganisationen Sveriges Kommuner och Regioner. Även på arbetsgiversidan ingår några ekonomiansvariga för organisationer/förbund. Under den studerade periodens gång har organisationsförändringar skett bland arbetsmarknadens parter som inneburit att tre positioner har försvunnit från gruppen.
Regering och riksdag	22	Landets högsta politiska företrädare tillhör naturligtvis makteliten i samhället. Vi har valt ut 22 viktiga poster som har stor makt och möjlighet att påverka i samhället: Statsministern, sex tunga ministerposter, talmannen, tre statssekreterare, ordförandena och vice ordförande i tre tunga riksdagsutskott, partiledarna för de fyra övriga riksdagspartierna som funnits med sedan 1950 och partisekreteraren för Socialdemokraterna.
Kommunerna	20	Många beslut som påverkar människors vardag ligger i Sverige på kommunal nivå, personer på de högst positionerna i stora kommuner får därmed anses tillhöra samhällets maktelit. I denna urvalsgrupp ingår den högste politikern (kommunstyrelsens ordförande) och högste tjänstemannen (stads- eller kommundirektören) i landets tio största (mätt i antal invånare) kommuner under respektive undersökningsår. Kommunerna för undersökningsåret 2020 är Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Linköping, Örebro, Västerås, Helsingborg, Norrköping och Jönköping.
Media	16	Representanter för den tredje statsmakten bör naturligtvis också ingå i en undersökning av samhällets maktelit. Till den här gruppen har vi valt ut chefredaktörerna för landets största dagstidningar, Dagens Nyheter, Aftonbladet, Göteborgs-Posten, Expressen och Svenska Dagbladet samt den största affärstidningen Dagens Industri. Vidare cheferna för DN debatt och ledarsida samt Aftonbladets politiska chefredaktör och DIs ledarredaktör. I gruppen ingår också chefer inom etermedia: vd samt cheferna för nyhetssändningarna på Sveriges radio, SVT och TV4.
Kommunala verksamheter och bolag	12	Som komplement till de högst uppsatta positionerna på övergripande nivå i Sveriges största kommuner, ingår i denna undersökning även den högst ansvarige för områdena bostäder, socialt arbete, trafik och sjukvård i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö. Beslut som tas av innehavarna av dessa positioner påverkar många människors vardag och de kan därför räknas till samhällets maktelit.
Folkrörelseorganisationer	11	Folkrörelserna är viktiga opinionsbildare i vårt land, och de som leder dem bör därför räknas till makteliten. Gruppen inkluderar den högst uppsatte inom respektive organisation. Vi har till den här gruppen valt fyra arbetarrörelseorganisationer (ABF, HSB, Folkets hus och parker, samt Hyresgästföreningen), tre idrottsorganisationer (Fotbolls-, Friidrotts- och Riksidrottsförbundet), nykterhetsorganisationen IOGT/NTO, hjälporganisationen Röda Korset, Lantbrukarnas Riksförbund LRF samt Kooperativa förbundet.

Urvalsgrupp	Antal positioner	Beskrivning av urvalet
Överhetskamhället	11	I den här gruppen har vi samlat höga positioner inom vad som kan kallas det traditionella överhetskamhället: hovet, domstolarna, kyrkan, militären och ambassaderna. Positionerna inom denna grupp har stor formell och/eller informell makt och platsar därför i denna undersökning.
Ekonomer	10	Ekonomerna är en yrkeskår som under de senaste decennierna varit tongivande i den svenska samhällsdebatten och lönebildningen, de högst uppsatta personerna inom yrkeskåren bör därmed räknas till makteliten. Vi har till den här gruppen valt cheferna för Stockholmbörsen (Nasdaq/OMX) och Finansinspektionen, chefsekonomerna på några av storbankerna samt på några av arbetsmarknadens parter organisationer.
Statliga bolag och verk	10	Till denna grupp har vi valt ut de högst uppsatta posterna på tio viktiga och välkända statliga verksamheter. Beslut som fattas av personerna på dessa positioner har stor påverkan på samhället och innehavarna av positionerna är därför inkluderade i urvalet till makteliten. Denna urvalsgrupp inkluderar riksbankschefen, en riksrevisor, två generaldirektörer och sex vd:ar för statligt ägda bolag.
Universitets- och forskarvärlden	10	Universitets- och forskarvärlden bör ingå i en undersökning av makteliten då högt uppsatta personer och forskare har både stort direkt inflytande på samhällsdebatten och indirekt inflytande som ansvariga för utbildning av nästa generations makthavare. I denna undersökning är representanterna för denna grupp rektorerna för högskolor och universitet med lite olika inriktning och i olika delar av landet: rektorerna för Uppsala universitet, Handelshögskolan, Konstfack och Karolinska Institutet i Stockholm samt Chalmers tekniska högskola i Göteborg. Vidare ingår prefekten/chefen för institutionen för socialt arbete/Socialhögskolan vid universitetet i Stockholm, nationalekonomiska institutionen vid universitetet i Uppsala och Stockholm och institutionen för företagsekonomi samt juridiska institutionen vid universitetet i Lund.

Tabell 7.2

Huvudgrupper/analysgrupper

Den största av de elva urvalsgrupperna är *näringslivet* med 50 positioner, övriga innehåller 10 till 25 positioner (10 till 28 innan 2008). Dessa tio övriga urvalsgrupper är var för sig för små för att det ska gå att dra några slutsatser om inkomstförändringar över tid. Därför har vi i vår rapportserie sammanfört dessa positioner till två analysgrupper, vi kallar dessa två grupper den *byråkratiska* respektive den *demokratiska* eliten. Tillsammans med den *ekonomiska* eliten (som utgörs av de 50 vd:arna i näringslivsgruppen) är detta våra tre analysgrupper i maktelitenundersökningen.

De tre huvudsakliga analysgrupperna i maktelitenundersökningen

Analysgrupp	Antal positioner	Beskrivning av gruppen
Byråkratiska eliten	95	I den byråkratiska eliten ingår bland annat höga chefer inom offentlig verksamhet och offentligt ägd privat verksamhet. I gruppen ingår positionerna i urvalsgrupperna Statliga bolag och verk, Kommunala verksamheter och bolag, Överhetssamhället, Universitet/forskning, Ekonomer och Media, delar av grupperna Arbetsmarknadens parter (ej de förtroendevalda) och Kommunerna (ej de folkvalda).
Demokratiska eliten	52	Den demokratiska eliten består av primärt folk- och förtroendevalda inom politiken, fackföreningsrörelsen, folkrörelserna och intresseorganisationer. I gruppen ingår positionerna i urvalsgrupperna Regering/riksdag (merparten av denna grupp) och Folkrörelser (oavsett om de är valda eller ej), samt delar av grupperna Arbetsmarknadens parter (alla förtroendevalda) och Kommunerna (de högsta politikerna).
Ekonomiska eliten	50	I den ekonomiska eliten ingår verkställande direktörer och koncernchefer för 50 av de största svenska företagen inom sju branscher: verkstad; stål och metall; handel; bygg och anläggning; papper och pappersvarutillverkning; bank, försäkring och finans; samt en grupp med företag från övriga branscher.

Tabell 7.3

Datakällor

Namn och personuppgifter på de personer som innehade de granskade positionerna respektive år har vi hämtat från årsredovisningar, arkiv eller andra offentliga källor eller genom att kontakta företagen eller verksamheterna själva. Därefter har vi begärt ut uppgifter om den taxerade inkomsten från Skatteverket.

Referensinkomst – industriarbetarlönen

För den genomsnittliga industriarbetarlönen har vi använt oss av Statistiska centralbyråns årliga redovisning av denna lön i konjunkturlönestatistiken (B + C enligt SNI 2007 = tillverkningsindustri samt gruv- och mineralutvinning. Tidigare heter dessa C + D enligt SNI 2002). För år 2020 var den genomsnittliga lönen i denna grupp 390 256 kronor om året, det vill säga drygt 32 500 kronor i månaden.

Sammanräknad inkomst och inkomst av tjänst

I denna undersökning är ambitionen att ge en bild av den faktiska eko-

nomiska situation som maktpositionerna ger. Detta fångas inte genom att endast studera personerna i maktelitens lön av två orsaker:

- För det första, medför många höga positioner sidouppdrag som också ger inkomster, till exempel styrelseuppdrag. Summan av dessa *tjänsteinkomster* ger därför en bättre bild än endast grundlönen från den aktuella positionen.
- För det andra, innebär välbetalda positioner ofta att innehavaren med tiden kan bygga upp en förmögenhet som genererar kapitalinkomster. Dessutom är delar av kapitalinkomsterna också direkt en del av ersättningen till många vd:ar genom att de vid tillfälle fått till exempel aktier som en form av långsiktigt incitamentsprogram.

Vi anser därför att det ger en mer rättvisande bild av elitens ekonomiska situation om vi utgår från den *sammanräknade inkomsten* för makteliten. Denna inkluderar också avkastning på kapital och inkomster/avdrag för näringsverksamhet i stället för enbart inkomst av tjänst. Generellt (om annat ej anges) jämförs industriarbetarlönen i denna rapport med den sammanräknade inkomsten före skatt för positionerna i makteliten. I tabellbilagan redovisas dock, för alla positioner, såväl inkomst av tjänst som sammanräknad inkomst.

Kapitalinkomsternas andel av de totala inkomsterna i makteliten har trendmässigt ökat över de senaste decennierna (diagram 7.1). Detta speglar en generell utveckling i inkomsttoppen hos befolkningen. Inom maktelitengruppen är det dock främst personer inom den ekonomiska eliten som har stora nettokapitalinkomster. I den demokratiska och den byråkratiska eliten hade en stor majoritet av personerna nettounderskott av kapital.

Kapitalinkomsternas betydelse för maktelitens sammanräknade inkomst har också varierat stort mellan enskilda år i vår undersökning. Skillnaden mellan den sammanräknade inkomsten och tjänsteinkomsterna i den ekonomiska eliten (kapitalinkomsterna) var i vår undersökning som störst år 2000. Då utgjordes inkomsterna i denna grupp till nästan en tredjedel av kapitalinkomster. Detta kan jämföras med 1980, då kapitalinkomsterna för gruppen var negativa (kapitalutgifter) översteg kapitalinkomsterna med 17 procent av den sammanlagda inkomsten). År 2020 utgjorde kapitalinkomsterna 20 procent av den sammanräknade inkomsten i den ekonomiska eliten.

Maktelitens inkomst av tjänst respektive sammanräknad inkomst 1950–2020 Antal industriarbetarlöner

— Ekonomiska eliten tjänst — Ekonomiska eliten sam ink
- - Hela makteliten tjänst ● Hela makteliten sam ink

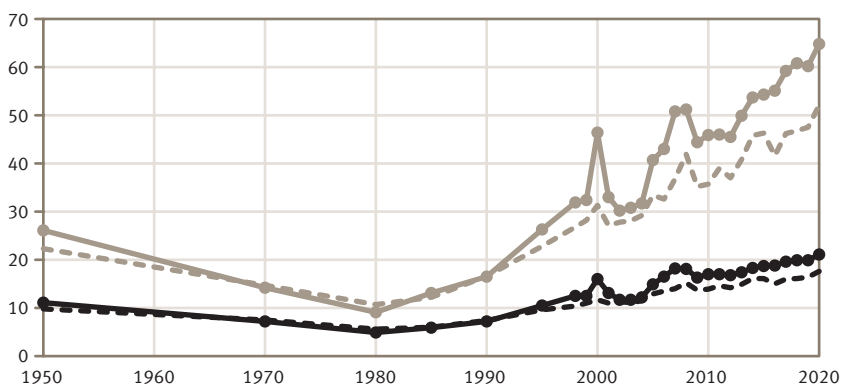

Diagram 7.1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Det är tydligt att många av de stora variationerna i inkomster i makteliten under enskilda år utgörs av förändringar i kapitalinkomster. Dessa förändringar styrs i sin tur till stor del av kraftiga upp- och nedgångar på aktiemarknaden. Mellan 1996 och år 2000 steg exempelvis börsen (Affärsvärldens generalindex) med 185 procent (från 116 i årsgenomsnitt till 330) för att sedan falla med 46 procent (till 177) fram till år 2002. Finanskrisen fick till följd att börsen föll 36 procent (från 381 till 244) mellan åren 2007 och 2009. Under februari och mars 2020 föll världens börser kraftigt i samband med att smittspridningen av covid-19 började ta fart i stora delar av världen, inte minst i Europa och USA. Därefter skedde dock en snabb återhämtning och Stockholmsbörsen steg totalt sett med dryga 13 procent under 2020. Som framkommer i denna rapport har pandemikrisen inte lett till någon minskning av inkomstskillnaderna.

Genomsnittsinkomst

I vår undersökning vill vi ge en bild av inkomstläget för maktelitengruppen, och undergrupperna inom makteliten, som helhet. Höga och ökande inkomster i makteliten är ett samhällsproblem där de med stor makt

riskerar mista kontakten med, och förståelsen för, vanliga medborgare och löntagare. Det är därför av intresse att redovisa summerande mått på maktelitens inkomster, snarare än bara inkomsterna för enskilda individer. Utgångspunkten är att presentera insamlat datamaterial på ett begripligt sätt för våra läsare. I våra beräkningar använder vi, i detta syfte, genomsnittsinkomsten (medelinkomsten).

All summerande statistik har för- och nackdelar. Den huvudsakliga nackdelen med att använda genomsnittsinkomsten i den här typen av undersökning är att om en enskild person ett undersökningsår har kraftigt högre eller kraftigt lägre inkomst än övriga i gruppen kan genomsnittsinkomsten ge en missvisande bild av gruppens generella inkomstläge. I denna rapportserie har vi främst stött på detta dilemma när det gäller gruppen den ekonomiska eliten, där enskilda positioner vissa undersökningsår har haft kraftigt avvikande kapitalinkomster (långt över övriga i gruppen). För att inte dessa extrema inkomster ska få ett orimligt stort genomslag har vi i maktelitenrapporterna satt ett "inkomsttak" på motsvarande 200 industriarbetarlöner, vilket ger ett så kallat trimmat medelvärde. Inkomster över den nivån finns alltså inte med i våra sammanställningar i tabeller och diagram. Utan detta tak blir medelvärdet för inkomsterna i maktelitens ekonomiska elit 2020 motsvarande 74,5 gånger industriarbetarlönen.

Det är också viktigt att notera att inkomsterna i den grupp vi kallar makteliten inte är symmetriskt fördelade (inte heller efter att extrema avvikelser exkluderats). Materialet består av tre huvudgrupper vilka, som diskuteras i rapporten, har väldigt olika inkomstnivåer. Valet av den (trimmade) medelinkomsten som summerande mått innebär att en stor minoritet inom makteliten (den ekonomiska eliten) påverkar nivån mer än om vi valt till exempel medianen som summerande mått. Spridningen av inkomsterna inom makteliten är en viktig aspekt av de senaste decenniernas utveckling och diskuteras genomgående i rapporten. När summerande mått används är det dock vår bedömning att ett mått som också fångar utvecklingen i de övre inkomstskikten av makteliten är mest meningsfullt för att förklara datamaterialet på ett begripligt sätt. Hela inkomsten för alla positioner, medelinkomsten, den trimmade medelinkomsten och medianinkomsten i alla urvalsgrupper presenteras i tabell 8.3 i tabellbilagan.

8. Tabellbilaga: Maktelitens inkomster 1950–2020

Genomsnittlig årsinkomst i kronor (medelinkomst) i de elva urvalsgrupperna

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industriarbetarens lön i genomsnitt
NÄRINGSLIVET				
1950	50	134 784	157 508	6 040
1970	50	393 363	378 110	26 670
1980	49	739 873	630 811	69 470
1985	50	1 233 791	1 322 063	101 110
1990	50	2 496 563	2 476 962	150 340
1995	49	4 132 422	4 767 854	181 020
1998	50	5 627 414	6 703 884	210 300
1999	50	5 983 022	6 885 924	212 400
2000	50	6 913 211	10 260 525	221 086
2001	50	6 191 213	7 535 696	228 598
2002	50	6 658 939	7 246 638	239 930
2003	50	6 953 066	7 776 366	247 217
2004	50	7 412 665	8 051 461	254 160
2005	50	8 751 045	10 645 269	261 656
2006	50	8 774 965	11 572 120	269 030
2007	50	10 290 541	14 198 574	279 755
2008	50	11 305 653	14 024 149	291 458
2009	50	9 989 259	12 683 908	298 588
2010	50	10 973 177	14 092 293	307 234
2011	50	12 296 650	14 527 028	315 593
2012	50	12 142 007	14 932 773	328 235
2013	50	13 656 772	16 725 470	335 023
2014	50	15 689 272	18 416 917	342 847
2015	50	16 274 514	19 083 569	351 741
2016	50	14 901 773	19 749 704	358 218
2017	50	16 866 381	21 624 354	365 074
2018	50	17 552 780	22 823 735	375 333
2019	50	18 270 940	23 177 579	385 005
2020	50	20 326 540	25 278 278	390 256
REGERING/RIKSDAG				
1950	22	26 281	29 466	6 040
1970	23	142 457	140 374	26 670
1980	23	206 787	189 377	69 470
1985	23	268 007	245 810	101 110
1990	23	461 311	423 972	150 340
1995	24	604 647	600 458	181 020
1998	23	698 893	735 249	210 300
1999	22	781 367	840 529	212 400
2000	22	823 120	818 584	221 086
2001	22	841 734	828 600	228 598
2002	22	909 039	883 401	239 930
2003	22	909 039	883 401	247 217
2004	22	942 180	924 929	254 160
2005	22	988 957	930 401	261 656
2006	22	1 038 525	954 988	269 030
2007	22	1 444 326	1 916 515	279 755
2008	22	1 185 640	1 413 104	291 458
2009	22	1 221 398	1 412 212	298 588
2010	22	1 283 601	1 618 581	307 234
2011	22	1 305 206	1 610 152	315 593
2012	22	1 323 040	1 464 786	328 235
2013	22	1 317 896	1 523 063	335 023
2014	22	1 350 536	1 527 853	342 847
2015	22	1 369 116	1 545 410	351 741
2016	22	1 386 466	1 371 753	358 218
2017	22	1 412 140	1 416 486	365 074
2018	22	1 454 872	1 428 529	375 333
2019	22	1 481 592	1 465 184	385 005
2020	22	1 515 338	1 590 723	390 256

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industri- arbetares lön i genomsnitt
ARBETSMARKNADENS PARTER				
1950	28	39 566	42 145	6 040
1970	29	155 845	144 265	26 670
1980	29	371 543	310 055	69 470
1985	29	576 355	482 392	101 110
1990	29	780 319	747 187	150 340
1995	29	1 016 880	1 057 229	181 020
1998	28	1 376 257	2 352 504	210 300
1999	28	1 326 740	1 787 309	212 400
2000	28	1 342 222	1 739 021	221 086
2001	28	1 335 258	1 714 900	228 598
2002	27	2 050 516	1 727 666	239 930
2003	27	1 639 933	1 337 693	247 217
2004	27	1 741 373	1 491 403	254 160
2005	26	1 896 906	2 115 689	261 656
2006	26	3 686 785	3 980 100	269 030
2007	26	2 165 949	2 436 103	279 755
2008	25	1 802 839	1 807 444	291 458
2009	25	1 958 608	1 982 629	298 588
2010	25	2 518 783	2 692 407	307 234
2011	25	2 398 671	2 429 527	315 593
2012	25	2 596 840	2 609 894	328 235
2013	25	1 986 406	2 070 260	335 023
2014	25	2 108 779	2 341 166	342 847
2015	25	2 099 123	2 128 864	351 741
2016	25	2 169 717	2 239 200	358 218
2017	25	2 105 548	2 050 336	365 074
2018	25	2 140 004	2 153 356	375 333
2019	25	2 185 892	2 151 950	385 005
2020	25	2 192 728	2 304 450	390 256
STATLIGA BOLAG OCH VERK				
1950	9	47 569	52 910	6 040
1970	10	183 221	191 479	26 670
1980	10	397 182	378 485	69 470
1985	10	603 759	591 456	101 110
1990	10	1 255 675	1 242 754	150 340
1995	10	2 591 249	2 516 258	181 020
1998	10	2 101 042	2 051 310	210 300
1999	10	2 352 651	2 314 744	212 400
2000	10	2 562 134	2 492 808	221 086
2001	10	2 776 443	2 643 446	228 598
2002	10	2 933 171	2 619 971	239 930
2003	10	3 223 874	3 025 751	247 217
2004	10	3 549 235	3 580 656	254 160
2005	10	4 284 159	4 382 236	261 656
2006	10	3 845 487	4 260 394	269 030
2007	10	4 306 108	4 636 020	279 755
2008	10	6 361 447	6 707 958	291 458
2009	10	6 753 762	6 958 109	298 588
2010	10	6 526 066	6 611 615	307 234
2011	10	6 041 050	6 062 198	315 593
2012	10	6 255 691	6 449 037	328 235
2013	10	6 283 715	6 274 987	335 023
2014	10	6 485 374	6 618 354	342 847
2015	10	6 177 877	6 487 333	351 741
2016	10	6 607 934	7 423 227	358 218
2017	10	6 748 558	7 392 065	365 074
2018	10	7 100 895	7 400 131	375 333
2019	10	7 386 935	7 788 817	385 005
2020	10	7 413 208	8 360 116	390 256

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industri- arbetarens lön i genomsnitt
KOMMUNER				
1950	20	27 366	28 197	6 040
1970	20	97 882	97 236	26 670
1980	20	213 551	195 640	69 470
1985	20	274 348	249 331	101 110
1990	20	468 308	418 604	150 340
1995	20	613 938	577 456	181 020
1998	20	697 072	688 533	210 300
1999	20	744 892	768 758	212 400
2000	20	770 829	810 352	221 086
2001	20	791 332	776 522	228 598
2002	20	815 175	794 980	239 930
2003	20	858 856	842 174	247 217
2004	20	876 235	878 581	254 160
2005	20	890 534	885 198	261 656
2006	20	916 992	919 890	269 030
2007	20	948 313	939 672	279 755
2008	20	1 024 620	996 373	291 458
2009	20	1 053 124	1 049 537	298 588
2010	20	1 102 922	1 151 308	307 234
2011	20	1 113 076	1 124 837	315 593
2012	20	1 216 797	1 119 692	328 235
2013	20	1 170 984	1 125 570	335 023
2014	20	1 404 051	1 362 788	342 847
2015	20	1 246 169	1 225 721	351 741
2016	20	1 276 940	1 257 433	358 218
2017	20	1 335 566	1 321 897	365 074
2018	20	1 373 731	1 377 411	375 333
2019	20	1 461 470	1 452 326	385 005
2020	20	1 471 540	1 502 950	390 256
KOMMUNALA VERKSAMHETER OCH BOLAG				
1950	12	28 153	28 847	6 040
1970	12	128 993	127 786	26 670
1980	12	266 698	239 921	69 470
1985	12	368 096	346 658	101 110
1990	12	573 706	546 295	150 340
1995	12	789 487	771 001	181 020
1998	12	898 992	935 182	210 300
1999	12	864 823	860 649	212 400
2000	12	960 009	958 916	221 086
2001	12	1 518 097	1 534 613	228 598
2002	12	986 953	952 864	239 930
2003	12	1 032 206	1 011 914	247 217
2004	12	1 039 124	1 014 186	254 160
2005	12	1 145 549	1 156 806	261 656
2006	12	1 189 734	1 163 487	269 030
2007	12	1 229 652	1 235 311	279 755
2008	12	1 230 448	1 288 905	291 458
2009	12	1 242 625	1 225 662	298 588
2010	12	1 296 789	1 317 734	307 234
2011	12	1 397 007	1 502 886	315 593
2012	12	1 433 839	1 395 768	328 235
2013	12	1 471 681	1 434 611	335 023
2014	12	1 542 905	1 529 968	342 847
2015	12	1 401 167	1 415 159	351 741
2016	12	1 516 029	1 534 526	358 218
2017	12	1 564 674	1 675 359	365 074
2018	12	1 579 351	1 625 588	375 333
2019	12	1 598 169	1 582 356	385 005
2020	12	1 635 230	1 626 768	390 256

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industri- arbetares lön i genomsnitt
ÖVERHETSSAMHÄLLET				
1950	10	26 344	35 984	6 040
1970	10	117 320	119 459	26 670
1980	11	306 913	304 070	69 470
1985	11	431 036	440 875	101 110
1990	11	752 116	722 226	150 340
1995	11	1 106 247	1 111 666	181 020
1998	11	679 352	1 185 456	210 300
1999	11	759 679	1 333 240	212 400
2000	11	903 913	1 528 986	221 086
2001	11	1 011 819	3 197 260	228 598
2002	11	1 122 545	1 195 831	239 930
2003	11	1 073 898	1 204 474	247 217
2004	11	1 043 212	967 851	254 160
2005	11	1 090 196	1 008 714	261 656
2006	11	1 140 023	1 652 982	269 030
2007	11	1 234 419	2 149 457	279 755
2008	11	1 248 272	1 976 159	291 458
2009	11	1 230 930	1 767 662	298 588
2010	11	1 178 850	2 695 826	307 234
2011	11	1 130 961	3 251 917	315 593
2012	11	1 532 349	2 567 125	328 235
2013	11	1 293 741	1 792 442	335 023
2014	11	1 262 215	1 816 168	342 847
2015	11	1 260 333	3 391 944	351 741
2016	11	1 339 119	1 997 478	358 218
2017	11	1 511 899	2 564 166	365 074
2018	11	1 519 683	2 517 246	375 333
2019	11	1 458 394	1 950 407	385 005
2020	11	1 532 811	2 177 826	390 256
UNIVERSITET/FORSKARVÄRLDEN				
1950	9	30 733	34 614	6 040
1970	10	126 765	126 768	26 670
1980	10	263 444	249 550	69 470
1985	10	318 933	317 917	101 110
1990	10	482 030	695 156	150 340
1995	10	993 002	1 090 650	181 020
1998	10	732 383	1 182 518	210 300
1999	10	769 494	1 147 579	212 400
2000	10	741 631	1 094 406	221 086
2001	10	807 930	1 051 537	228 598
2002	10	851 383	1 025 824	239 930
2003	10	936 849	1 055 255	247 217
2004	10	912 651	889 763	254 160
2005	10	909 297	953 018	261 656
2006	10	1 000 831	995 673	269 030
2007	10	992 423	1 107 068	279 755
2008	10	1 021 412	1 071 899	291 458
2009	10	1 127 773	1 147 531	298 588
2010	10	1 207 495	1 239 439	307 234
2011	10	1 284 170	1 308 016	315 593
2012	10	1 236 710	1 221 184	328 235
2013	10	1 398 302	1 410 489	335 023
2014	10	1 442 499	1 498 826	342 847
2015	10	1 346 565	1 369 698	351 741
2016	10	1 426 906	1 747 874	358 218
2017	10	1 450 301	1 437 016	365 074
2018	10	1 460 588	1 449 628	375 333
2019	10	1 471 039	1 476 835	385 005
2020	10	1 520 966	1 516 436	390 256

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industriarbetarens lön i genomsnitt
MEDIA				
1950	11	37 594	37 123	6 040
1970	16	114 055	106 602	26 670
1980	15	222 279	192 406	69 470
1985	14	299 330	253 456	101 110
1990	16	645 993	588 967	150 340
1995	16	956 973	904 574	181 020
1998	16	1 119 953	1 093 682	210 300
1999	14	1 209 879	1 191 893	212 400
2000	16	1 157 269	1 230 863	221 086
2001	15	1 450 922	1 439 507	228 598
2002	16	1 471 096	1 461 530	239 930
2003	16	1 510 574	1 507 245	247 217
2004	16	1 567 448	1 548 676	254 160
2005	16	1 645 001	1 650 732	261 656
2006	16	1 823 917	1 824 215	269 030
2007	16	1 846 091	1 882 820	279 755
2008	16	1 920 985	1 904 379	291 458
2009	16	2 420 410	2 736 986	298 588
2010	16	2 156 306	2 248 238	307 234
2011	16	2 512 100	2 573 795	315 593
2012	16	2 340 735	2 293 971	328 235
2013	16	2 531 747	2 554 023	335 023
2014	16	2 347 772	2 301 609	342 847
2015	16	2 618 305	2 695 157	351 741
2016	16	2 588 715	2 680 938	358 218
2017	16	2 374 007	2 635 404	365 074
2018	16	2 496 764	2 495 301	375 333
2019	16	2 643 493	2 723 416	385 005
2020	16	3 108 269	3 124 198	390 256
EKONOMER				
1950	6	23 843	24 109	6 040
1970	8	112 009	107 244	26 670
1980	10	245 134	204 122	69 470
1985	10	365 702	324 185	101 110
1990	10	646 314	601 161	150 340
1995	10	1 020 174	997 336	181 020
1998	10	1 276 254	1 270 845	210 300
1999	9	1 410 096	1 455 807	212 400
2000	10	1 257 117	1 712 367	221 086
2001	10	1 346 831	1 346 254	228 598
2002	10	1 540 872	1 708 038	239 930
2003	10	1 634 982	1 813 642	247 217
2004	10	1 953 874	2 890 978	254 160
2005	10	2 116 910	2 379 619	261 656
2006	10	2 567 999	2 807 524	269 030
2007	10	3 044 279	3 221 716	279 755
2008	10	1 573 267	1 694 668	291 458
2009	10	1 796 291	1 870 894	298 588
2010	10	1 946 968	2 077 333	307 234
2011	10	2 377 026	2 419 572	315 593
2012	10	2 849 103	3 143 686	328 235
2013	10	2 801 943	3 059 368	335 023
2014	10	2 245 107	2 726 026	342 847
2015	10	3 167 492	3 412 799	351 741
2016	10	3 226 728	3 488 991	358 218
2017	10	2 201 400	2 339 185	365 074
2018	10	2 300 430	2 528 745	375 333
2019	10	3 326 542	3 953 741	385 005
2020	10	2 498 506	2 521 930	390 256

	Antal positioner	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst*	Industri- arbetares lön i genomsnitt
FOLKRÖRELSEORGANISATIONER				
1950	11	30 731	30 711	6 040
1970	10	143 231	140 770	26 670
1980	11	243 252	218 775	69 470
1985	11	401 130	367 979	101 110
1990	11	676 273	623 527	150 340
1995	11	915 252	902 989	181 020
1998	11	1 096 479	1 078 718	210 300
1999	11	1 067 091	1 055 732	212 400
2000	11	1 109 084	1 116 110	221 086
2001	11	1 419 748	1 259 488	228 598
2002	11	1 446 251	1 198 089	239 930
2003	11	1 324 976	1 288 993	247 217
2004	11	1 407 831	1 410 956	254 160
2005	11	1 457 056	1 452 862	261 656
2006	11	1 395 458	1 272 741	269 030
2007	11	1 435 212	1 455 180	279 755
2008	11	1 620 385	1 578 021	291 458
2009	11	1 549 419	1 508 250	298 588
2010	11	1 786 287	1 867 215	307 234
2011	11	1 513 934	1 518 395	315 593
2012	11	1 929 563	2 754 578	328 235
2013	11	1 849 791	1 873 984	335 023
2014	11	1 428 901	1 403 116	342 847
2015	11	1 503 537	1 652 908	351 741
2016	11	1 509 782	1 490 133	358 218
2017	11	1 561 235	1 553 197	365 074
2018	11	1 691 570	1 729 066	375 333
2019	11	1 625 204	1 589 120	385 005
2020	11	1 784 629	1 828 137	390 256
ALLA GRUPPER				
1950	188	59 432	67 299	6 040
1970	198	198 970	192 648	26 670
1980	200	388 498	340 039	69 470
1985	200	603 502	598 370	101 110
1990	202	1 109 933	1 088 183	150 340
1995	202	1 741 756	1 891 948	181 020
1998	201	2 185 373	2 638 903	210 300
1999	197	2 333 557	2 649 339	212 400
2000	200	2 581 167	3 546 137	221 086
2001	199	2 506 672	3 005 056	228 598
2002	199	2 715 830	2 809 429	239 930
2003	199	2 735 037	2 891 994	247 217
2004	199	2 932 300	3 102 704	254 160
2005	198	3 366 179	3 888 705	261 656
2006	198	3 637 096	4 431 638	269 030
2007	198	3 922 143	5 088 992	279 755
2008	197	4 195 405	4 960 342	291 458
2009	197	3 959 850	4 721 424	298 588
2010	197	4 286 895	5 237 674	307 234
2011	197	4 613 448	5 353 281	315 593
2012	197	4 678 264	5 515 917	328 235
2013	197	5 003 852	5 837 094	335 023
2014	197	5 494 463	6 293 549	342 847
2015	197	5 671 454	6 569 592	351 741
2016	197	5 375 320	6 726 225	358 218
2017	197	5 828 951	7 153 914	365 074
2018	197	6 058 194	7 481 842	375 333
2019	197	6 331 255	7 653 045	385 005
2020	197	6 873 539	8 244 360	390 256

Tabell 8.1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

* inkluderar ett tak på motsvarande 200 industriarbetarlöner för att extremt höga kapitalinkomster för ett fåtal inte ska sned-
vida resultaten. För 2020 års undersökning gällde detta två personer, som båda hade positioner inom näringslivsgruppen.

De elva uryvalsgrupperna uppdelade på kön, åren 1950–2020,
 antal positioner och sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*
NÄRINGSLIVET						
1950	0		50	26,1	50	26,1
1970	0		50	14,2	50	14,2
1980	0		49	9,1	49	9,1
1985	0		50	13,1	50	13,1
1990	0		50	16,5	50	16,5
1995	0		49	26,3	49	26,3
1998	0		50	31,9	50	31,9
1999	0		50	32,4	50	32,4
2000	0		50	46,4	50	46,4
2001	1	29,5	49	33,0	50	33,0
2002	1	26,7	49	30,3	50	30,2
2003	2	14,8	48	31,5	50	30,8
2004	0		50	31,7	50	31,7
2005	0		50	40,7	50	40,7
2006	1	37,1	49	42,7	50	43,0
2007	2	62,1	48	47,1	50	50,8
2008	2	58,9	48	47,7	50	48,1
2009	2	30,1	48	43,0	50	42,5
2010	2	46,1	48	45,9	50	45,9
2011	2	40,2	48	46,3	50	46,0
2012	3	34,2	47	46,2	50	45,5
2013	3	65,2	47	48,9	50	49,9
2014	2	66,0	48	53,2	50	53,7
2015	2	59,6	48	54,0	50	54,3
2016	4	40,7	46	56,4	50	55,1
2017	4	50,2	46	60,0	50	59,2
2018	4	47,9	46	61,9	50	60,8
2019	5	38,5	45	62,6	50	60,2
2020	5	38,5	45	67,7	50	64,8
REGERING/RIKSDAG						
1950	0		22	4,9	22	4,9
1970	0		23	5,3	23	5,3
1980	2	2,2	21	2,8	23	2,7
1985	3	1,9	20	2,5	23	2,4
1990	5	2,4	18	2,9	23	2,8
1995	7	3,2	17	3,4	24	3,3
1998	8	3,4	15	3,6	23	3,5
1999	6	3,3	16	4,2	22	4,0
2000	4	3,5	18	3,8	22	3,7
2001	4	3,7	18	3,6	22	3,6
2002	6	3,6	16	3,7	22	3,7
2003	6	3,6	16	3,7	22	3,7
2004	7	3,1	15	3,9	22	3,6
2005	8	3,3	14	3,7	22	3,6
2006	8	3,6	14	3,5	22	3,5
2007	8	4,2	14	8,4	22	6,9
2008	7	4,1	15	5,2	22	4,8
2009	6	4,0	16	5,0	22	4,7
2010	4	5,0	18	5,3	22	5,3
2011	5	4,5	17	5,3	22	5,1
2012	6	4,0	16	4,6	22	4,5
2013	7	4,0	15	4,8	22	4,5
2014	7	4,0	15	4,7	22	4,5
2015	11	4,9	11	3,9	22	4,4
2016	11	3,8	11	3,9	22	3,8
2017	11	3,8	11	4,0	22	3,9
2018	10	3,7	12	3,9	22	3,8
2019	10	3,7	12	3,9	22	3,8
2020	13	4,0	9	4,2	22	4,1

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*
ARBETSMARKNADENS PARTER						
1950	0		28	7,0	28	7,0
1970	0		29	5,4	29	5,4
1980	0		29	4,5	29	4,5
1985	1	2,5	28	4,9	29	4,8
1990	1	2,8	28	5,0	29	5,0
1995	5	3,4	24	6,3	29	5,8
1998	6	4,1	22	13,1	28	11,2
1999	6	4,2	22	9,6	28	8,4
2000	7	3,6	21	9,3	28	7,9
2001	8	3,5	20	9,1	28	7,5
2002	8	3,9	19	8,6	27	7,2
2003	7	3,7	20	6,0	27	5,4
2004	8	5,5	19	6,0	27	5,9
2005	10	4,7	16	10,2	26	8,1
2006	8	3,6	18	19,8	26	14,8
2007	8	3,6	18	11,0	26	8,7
2008	9	4,4	16	8,5	25	6,2
2009	10	4,4	15	8,4	25	6,6
2010	9	4,5	16	12,7	25	8,8
2011	9	4,2	16	11,1	25	7,7
2012	7	4,0	18	9,5	25	8,0
2013	7	4,6	18	6,8	25	6,2
2014	9	6,6	16	7,0	25	6,8
2015	11	5,6	14	6,4	25	6,1
2016	10	6,4	15	6,2	25	6,3
2017	11	5,9	14	5,4	25	5,6
2018	15	5,5	10	6,1	25	5,7
2019	15	4,3	10	7,5	25	5,6
2020	14	4,3	11	8,0	25	5,9
STATLIG VERKSAMHET						
1950	0		9	8,8	9	8,8
1970	0		10	7,2	10	7,2
1980	0		10	5,4	10	5,4
1985	0		10	5,8	10	5,8
1990	0		10	8,3	10	8,3
1995	1	3,7	9	15,0	10	13,9
1998	2	4,3	8	11,1	10	9,8
1999	2	6,3	8	12,1	10	10,9
2000	1	4,7	9	12,0	10	11,3
2001	2	15,1	8	10,7	10	11,6
2002	2	13,9	8	10,2	10	10,9
2003	1	3,2	9	13,2	10	12,2
2004	0		10	14,1	10	14,1
2005	0		10	16,7	10	16,7
2006	1	4,8	9	17,1	10	15,8
2007	1	4,6	9	17,9	10	16,6
2008	1	4,6	9	25,1	10	23,0
2009	2	10,7	8	26,4	10	23,3
2010	2	8,0	8	24,9	10	21,5
2011	2	12,0	8	21,0	10	19,2
2012	2	12,2	8	21,5	10	19,6
2013	2	12,2	8	20,4	10	18,7
2014	3	10,8	7	22,9	10	19,3
2015	4	10,5	6	23,7	10	18,4
2016	4	10,9	6	27,3	10	20,7
2017	4	11,0	6	26,4	10	20,2
2018	5	9,8	5	29,6	10	19,7
2019	5	10,6	5	29,8	10	20,2
2020	6	15,3	4	30,6	10	21,4

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*
KOMMUNER						
1950	0		20	4,7	20	4,7
1970	0		20	3,6	20	3,6
1980	0		20	2,8	20	2,8
1985	1	2,3	19	2,5	20	2,5
1990	1	3,2	19	2,8	20	2,8
1995	1	2,0	19	3,3	20	3,2
1998	3	3,2	17	3,3	20	3,3
1999	3	3,4	17	3,7	20	3,6
2000	4	3,0	16	3,8	20	3,7
2001	5	2,9	15	3,6	20	3,4
2002	7	2,8	13	3,6	20	3,3
2003	7	3,3	13	3,5	20	3,4
2004	8	3,5	12	3,5	20	3,5
2005	8	3,2	12	3,5	20	3,4
2006	8	3,4	12	3,4	20	3,4
2007	7	3,7	13	3,2	20	3,4
2008	8	3,6	12	3,3	20	3,4
2009	9	3,5	11	3,5	20	3,5
2010	7	3,8	13	3,7	20	3,7
2011	7	3,5	13	3,6	20	3,6
2012	6	3,3	14	3,5	20	3,4
2013	7	3,2	13	3,4	20	3,4
2014	6	5,2	14	3,5	20	4,0
2015	9	3,1	11	3,8	20	3,5
2016	9	3,2	11	3,8	20	3,5
2017	9	3,6	11	3,7	20	3,6
2018	9	3,4	11	3,8	20	3,7
2019	6	4,2	14	3,6	20	3,8
2020	7	4,6	13	3,5	20	3,9
KOMMUNALA VERKSAMHETER OCH BOLAG						
1950	0		12	4,8	12	4,8
1970	0		12	4,8	12	4,8
1980	0		12	3,5	12	3,5
1985	0		12	3,4	12	3,4
1990	0		12	3,6	12	3,6
1995	1	2,5	11	4,4	12	4,3
1998	2	2,1	10	4,7	12	4,4
1999	2	3,5	10	4,2	12	4,1
2000	1	4,8	11	4,3	12	4,3
2001	1	4,6	11	6,9	12	6,7
2002	1	4,4	11	3,9	12	4,0
2003	1	4,8	11	4,0	12	4,1
2004	1	5,3	11	3,9	12	4,0
2005	3	5,2	9	4,2	12	4,4
2006	2	5,1	10	4,2	12	4,3
2007	2	5,0	10	4,3	12	4,4
2008	3	4,1	9	4,5	12	4,4
2009	3	4,2	9	4,1	12	4,1
2010	3	4,2	9	4,3	12	4,3
2011	4	4,1	8	5,1	12	4,8
2012	4	4,1	8	4,3	12	4,3
2013	5	4,4	7	4,2	12	4,3
2014	5	4,6	7	4,4	12	4,5
2015	5	3,7	7	4,3	12	4,0
2016	5	4,2	7	4,3	12	4,3
2017	6	4,4	6	4,8	12	4,6
2018	6	4,6	6	4,1	12	4,3
2019	7	4,0	5	4,2	12	4,1
2020	6	3,9	6	4,4	12	4,2

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*
ÖVERHETSSAMHÄLLET						
1950	0		10	6,0	10	6,0
1970	0		10	4,5	10	4,5
1980	0		11	4,4	11	4,4
1985	1	3,4	10	4,5	11	4,4
1990	1	4,1	10	4,9	11	4,8
1995	1	9,2	10	5,8	11	6,1
1998	1	2,4	10	6,0	11	5,6
1999	1	3,0	10	6,6	11	6,3
2000	1	2,9	10	7,3	11	6,9
2001	1	3,2	10	15,1	11	14,0
2002	1	2,6	10	4,9	11	5,0
2003	1	2,8	10	5,1	11	4,9
2004	1	3,1	10	3,9	11	3,8
2005	1	3,0	10	3,9	11	3,9
2006	1	2,8	10	3,9	11	6,1
2007	1	2,7	10	7,9	11	7,7
2008	1	3,6	10	7,1	11	6,8
2009	1	3,0	10	6,2	11	5,9
2010	2	3,7	9	9,9	11	8,8
2011	3	3,8	8	12,7	11	10,3
2012	3	4,0	8	9,2	11	7,8
2013	3	3,8	8	5,9	11	5,4
2014	3	4,2	8	5,7	11	5,3
2015	4	3,9	7	12,9	11	9,6
2016	3	4,2	8	6,1	11	5,6
2017	1	3,8	10	7,3	11	7,0
2018	2	3,4	9	7,4	11	6,7
2019	3	3,8	8	5,6	11	5,1
2020	3	3,8	8	6,2	11	5,6
UNIVERSITET/FORSKARVÄRLDEN						
1950	0		9	5,7	9	5,7
1970	0		10	4,8	10	4,8
1980	1	2,2	9	3,7	10	3,6
1985	0		10	3,1	10	3,1
1990	1	2,0	9	4,9	10	4,6
1995	1	3,4	9	6,3	10	6,0
1998	1	2,0	9	6,0	10	5,6
1999	1	2,3	9	5,8	10	5,4
2000	1	2,1	9	5,3	10	5,0
2001	1	4,3	9	4,6	10	4,6
2002	1	2,4	9	4,5	10	4,3
2003	0		10	4,3	10	4,3
2004	1	4,0	9	3,5	10	3,5
2005	1	5,9	9	3,4	10	3,6
2006	1	4,6	9	3,6	10	3,7
2007	2	4,7	8	3,8	10	4,0
2008	2	4,4	8	3,5	10	3,7
2009	2	5,4	8	3,4	10	3,8
2010	2	5,7	8	3,6	10	4,0
2011	2	6,0	8	3,7	10	4,1
2012	6	3,7	4	3,8	10	3,7
2013	5	3,7	5	4,7	10	4,2
2014	5	4,0	5	4,8	10	4,4
2015	5	3,8	5	4,0	10	3,9
2016	4	3,1	6	6,1	10	4,9
2017	4	3,1	6	4,5	10	3,9
2018	4	3,2	6	4,3	10	3,9
2019	5	2,9	5	4,7	10	3,8
2020	5	2,8	5	4,9	10	3,9

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*	Antal	Industri- arbetar- löner*
MEDIA						
1950	1	4,9	10	6,3	11	6,1
1970	1	3,2	15	4,0	16	4,0
1980	3	2,4	12	2,9	15	2,8
1985	1	3,7	13	2,4	14	2,5
1990	3	2,3	13	4,3	16	3,9
1995	5	3,8	11	5,5	16	5,0
1998	2	4,3	14	5,3	16	5,2
1999	3	5,6	11	5,6	14	5,6
2000	4	5,3	12	6,0	16	5,6
2001	5	5,1	10	6,9	15	5,9
2002	5	6,6	11	5,9	16	6,1
2003	7	7,1	9	5,3	16	6,1
2004	5	7,6	11	5,4	16	6,1
2005	6	6,1	10	6,4	16	6,3
2006	6	7,2	10	6,5	16	6,8
2007	6	5,9	10	7,2	16	6,7
2008	7	6,1	9	6,9	16	6,5
2009	6	7,9	10	9,9	16	9,2
2010	6	7,0	10	7,5	16	7,3
2011	6	7,9	10	8,3	16	8,2
2012	7	6,2	9	7,6	16	7,0
2013	7	7,2	9	7,9	16	7,6
2014	6	5,6	10	7,4	16	6,7
2015	4	6,0	12	8,2	16	7,7
2016	6	5,5	10	8,7	16	7,5
2017	8	5,5	8	8,9	16	7,2
2018	7	5,6	9	7,4	16	6,6
2019	5	7,3	11	7,0	16	7,1
2020	6	7,1	10	8,5	16	8,0
EKONOMER						
1950	0		6	4,0	6	4,0
1970	0		8	4,0	8	4,0
1980	0		10	2,9	10	2,9
1985	0		10	3,2	10	3,2
1990	0		10	4,0	10	4,0
1995	0		10	5,5	10	5,5
1998	1	6,8	9	6,0	10	6,0
1999	1	9,7	8	6,5	9	6,9
2000	1	19,4	9	6,4	10	7,7
2001	1	10,1	9	5,4	10	5,9
2002	1	10,8	9	6,7	10	7,1
2003	2	12,3	8	6,1	10	7,3
2004	2	32,5	8	6,1	10	11,4
2005	2	3,8	8	10,4	10	9,1
2006	2	4,5	8	11,9	10	10,4
2007	2	5,4	8	13,0	10	11,5
2008	1	5,7	9	5,8	10	5,8
2009	2	3,5	8	7,0	10	6,3
2010	2	4,1	8	7,4	10	6,8
2011	1	6,6	9	7,8	10	7,7
2012	1	7,9	9	9,8	10	9,6
2013	2	6,4	8	9,8	10	9,1
2014	2	7,0	8	8,2	10	8,0
2015	2	7,6	8	10,2	10	9,7
2016	2	8,2	8	10,1	10	9,7
2017	4	6,6	6	6,3	10	6,4
2018	4	6,6	6	6,8	10	6,7
2019	5	5,5	5	15,1	10	10,3
2020	5	5,4	5	7,5	10	6,5

	KVINNOR		MÄN		KVINNOR & MÄN	
	Antal	Industriarbetarlöner*	Antal	Industriarbetarlöner*	Antal	Industriarbetarlöner*
FOLKRÖRELSEORGANISATIONER						
1950	0		11	5,1	11	5,1
1970	0		10	5,3	10	5,3
1980	0		11	3,1	11	3,1
1985	0		11	3,6	11	3,6
1990	0		11	4,1	11	4,1
1995	2	3,8	9	5,2	11	5,0
1998	1	2,5	10	5,4	11	5,1
1999	2	3,4	9	5,3	11	5,0
2000	2	3,3	9	5,4	11	5,0
2001	3	3,5	8	6,3	11	5,5
2002	3	3,4	8	5,6	11	5,0
2003	3	3,6	8	5,8	11	5,2
2004	3	4,0	8	6,1	11	5,6
2005	3	3,4	8	6,3	11	5,6
2006	3	3,5	8	5,2	11	4,7
2007	3	3,9	8	5,7	11	5,2
2008	2	3,8	9	5,8	11	5,4
2009	2	3,7	9	5,3	11	5,1
2010	2	3,9	9	6,6	11	6,1
2011	3	3,8	8	5,2	11	4,8
2012	3	3,4	8	10,2	11	8,4
2013	4	3,2	7	7,0	11	5,6
2014	4	3,2	7	4,6	11	4,1
2015	3	3,1	8	5,3	11	4,7
2016	3	3,1	8	4,6	11	4,2
2017	3	3,2	8	4,7	11	4,3
2018	2	4,1	9	4,7	11	4,6
2019	2	3,2	9	4,3	11	4,1
2020	5	5,8	6	3,8	11	4,7
ALLA						
1950	1	4,9	187	11,2	188	11,1
1970	1	3,2	197	7,2	198	7,2
1980	6	2,3	194	5,0	200	4,9
1985	7	2,5	193	6,0	200	5,9
1990	12	2,6	190	7,5	202	7,2
1995	24	3,6	178	11,4	202	10,4
1998	27	3,6	174	13,9	201	12,5
1999	27	4,2	170	14,0	197	12,5
2000	26	4,4	174	17,8	200	16,0
2001	32	5,5	167	14,6	199	13,1
2002	36	5,3	163	13,1	199	11,7
2003	39	5,1	160	13,3	199	11,7
2004	36	6,1	163	13,6	199	12,2
2005	42	4,3	156	17,7	198	14,9
2006	40	5,8	158	19,3	198	16,5
2007	42	7,1	156	21,2	198	18,2
2008	43	6,9	154	20,3	197	17,0
2009	45	5,9	152	18,7	197	15,8
2010	41	6,9	156	19,7	197	17,0
2011	45	6,5	152	20,0	197	17,0
2012	48	6,5	149	20,1	197	16,8
2013	52	8,3	145	20,7	197	17,4
2014	52	7,7	145	22,6	197	18,3
2015	60	6,8	137	23,9	197	18,7
2016	61	7,3	136	23,9	197	18,8
2017	65	7,8	132	25,4	197	19,6
2018	68	7,5	129	26,5	197	19,9
2019	68	7,3	129	26,5	197	19,9
2020	75	7,7	122	29,4	197	21,1

Tabell 8.2

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

* inkluderar ett tak på motsvarande 200 industriarbetarlöner för att extremt höga kapitalinkomster för ett fåtal inte ska snedvrida resultaten. För 2020 års undersökning gällde detta två personer, båda hade positioner inom näringslivsgruppen.

Makteliten samtliga positioner, inkomst av tjänst och sammanräknad inkomst 2020 i kronor

MAKTELITGRUPP POSITION	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
NÄRINGSLIVET, vd		
AcadeMedia	10 312 817	11 334 026
AFRY	12 601 868	12 625 402
Assa Abloy***	28 373 000	28 373 000
Atlas Copco	30 813 626	31 088 692
Attendo	10 275 252	10 765 703
Axel Johnson	13 346 736	14 300 335
Bergendahls & son	16 676 868	16 934 897
BillerudKorsnäs*	11 290 425	11 402 078
Boliden	8 552 718	9 781 676
Bravida	13 033 995	14 097 806
Electrolux	26 267 135	26 018 599
Epiroc**	18 072 878	18 403 778
Ericsson***	59 608 658	59 608 658
Essity	28 912 450	29 183 092
Folksam	6 416 993	6 403 212
Getinge***	57 412 000	57 412 000
H&M**, ****	13 774 100	145 565 258
Handelsbanken	12 977 158	17 848 803
Hexagon***, *****	49 415 023	49 415 023
Holmen	9 783 332	9 661 324
Husqvarna**	19 025 628	19 635 145
ICA Gruppen	18 800 779	19 370 127
If Skadeförsäkring***	8 841 000	8 841 000
Industrivärden	21 357 519	25 117 290
Ingka AB	2 106 876	2 084 093
Investor	54 629 872	54 907 283
JM	9 237 510	9 918 733
Kinnevik	37 540 881	37 410 363
LE Lundbergföretagen****	8 699 609	199 830 356
Loomis	14 275 838	14 664 159
Länsförsäkringar	6 165 505	6 168 071
NCC	12 748 369	13 278 622
NIBE industrier	8 254 526	40 857 228
Nobina	7 513 978	7 696 811
Peab	8 450 704	8 348 718
Saab	14 680 933	14 579 249
Sandvik**	43 884 540	45 053 208
SCA	13 949 726	14 080 086
Scania	26 087 496	26 313 845
SEB	12 885 063	12 660 893
Securitas***	15 405 000	15 405 000
Skanska	21 830 850	22 220 368
SKF	23 472 767	23 627 214
SSAB	19 366 659	19 272 216
Stena	9 628 974	63 898 312
Swedbank	13 446 967	13 444 909
Södra**	6 205 772	7 807 018
Trelleborg	22 559 178	24 797 366
Volvo Car	68 258 600	71 278 378
Volvo Group	29 098 839	30 417 874
MEDEL med inkomsttak		25 278 278
MEDEL utan inkomsttak	20 326 540	29 064 146
MEDIAN	14 112 782	18 126 291

MAKTELITGRUPP POSITION	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
REGERING/RIKSDAG		
Statsminister	2 455 350	2 460 508
Utrikesminister	1 668 000	1 672 852
Finansminister	1 668 000	1 671 402
Socialminister	1 720 801	1 698 222
Försvarsmister	1 824 343	1 786 421
Arbetsmarknadsminister	1 668 000	1 624 858
Justitieminister	1 786 762	1 736 567
Kabinettsekreterare Utrikesdepartementet	1 352 690	1 447 384
Statssekreterare Finansdepartementet	1 309 619	1 476 379
Statssekreterare Försvarsdepartementet	1 280 320	1 259 189
Talman	2 116 264	2 053 410
Ordförande Finansutskottet	1 265 137	1 222 188
Ordförande Konstitutionsutskottet	1 048 229	1 053 795
Ordförande Miljö- och jordbruksutskottet	928 730	1 008 122
Partiledare Centerpartiet	1 478 335	1 453 844
Partiledare Liberalerna	2 028 365	3 815 916
Partiledare Vänsterpartiet**	813 147	802 929
Partiledare Moderaterna	2 122 660	2 054 745
Partisekreterare Socialdemokraterna	1 595 693	1 596 655
Vice ordförande Finansutskottet	1 178 821	1 154 958
Vice ordförande Konstitutionsutskottet	1 076 426	985 643
Vice ordförande Miljö- och jordbruksutskottet	951 754	959 921
MEDEL	1 515 338	1 590 723
MEDIAN	1 537 014	1 536 517
ARBETSMARKNADENS PARTER		
Svenskt Näringsliv, ordförande	5 660 080	5 840 638
Svenskt Näringsliv, vd	6 304 098	6 234 642
Svenskt Näringsliv, vice vd	3 565 920	3 544 257
Svenskt Näringsliv, administrativ direktör	3 095 997	3 367 079
Teknikföretagen, vd	4 735 249	4 740 761
Teknikföretagen, administrativ chef	1 662 937	1 577 693
Svensk Handel, vd	2 703 996	2 836 250
Byggföretagen, vd	2 799 146	2 718 924
SKR, vd	2 450 898	2 405 445
SKR, chef avdelningen för ledningsstöd	1 525 509	1 466 715
LO, ordförande**	1 331 162	1 298 013
LO, avtalssekreterare	1 167 367	1 170 743
LO, kanslichef	1 472 544	1 462 307
IF Metall, ordförande	1 155 459	1 131 881
IF Metall, ekonomichef	1 438 087	1 421 255
Handelsanställdas förbund, ordförande**	1 465 706	1 504 908
Kommunal, ordförande	1 270 863	1 253 205
Kommunal, administrativ chef	709 997	686 778
TCO, ordförande	1 756 234	1 713 190
Unionen, ordförande	1 658 431	1 628 518
Unionen, ekonomichef	1 080 978	1 080 978
Läraryrskombundet, ordförande	1 451 861	1 424 269
SACO, ordförande	1 860 949	4 684 473
Sveriges Ingenjörer, ordförande	1 225 172	1 196 280
Vision, ordförande	1 269 570	1 222 054
MEDEL	2 192 728	2 304 450
MEDIAN	1 525 509	1 504 908

MAKTELITGRUPP POSITION	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
STATLIGA BOLAG OCH VERK		
Riksbanken, riksbankschef	4 145 255	4 236 876
PostNord, vd	9 911 911	10 047 532
Telia Company, vd*	17 884 579	18 340 813
SJ, vd**	5 927 278	5 827 707
Trafikverket, gd	2 097 427	2 097 411
Systembolaget, vd	6 652 831	13 210 626
Vattenfall, vd**	16 924 716	19 346 394
Riksrevisionen, riksrevisor	1 951 628	1 882 096
Apoteket, vd	6 657 657	6 617 391
Skatteverket, gd	1 978 798	1 994 317
MEDEL	7 413 208	8 360 116
MEDIAN	6 290 055	6 222 549
KOMMUNER		
KS ordförande, Stockholm	1 738 240	2 423 563
Stadsdirektör Stockholm	2 365 145	2 377 932
KS ordförande, Göteborg	1 101 008	1 118 771
Stadsdirektör Göteborg	1 864 694	1 871 459
KS, ordförande Malmö	1 541 768	1 529 017
Stadsdirektör Malmö	1 574 170	1 585 223
KS ordförande, Uppsala	1 151 494	1 162 485
Stadsdirektör Uppsala	1 929 199	1 941 238
KS ordförande, Linköping	1 009 486	945 441
Kommundirektör Linköping	1 720 542	1 701 924
KS ordförande, Örebro	1 014 220	992 441
Kommundirektör Örebro	1 559 905	1 491 629
KS ordförande, Västerås**	945 036	899 699
Stadsdirektör Västerås	1 698 834	1 775 194
KS ordförande, Helsingborg	1 211 591	1 185 540
Stadsdirektör Helsingborg	1 826 865	1 796 884
KS ordförande, Norrköping**	1 145 600	1 266 521
Kommundirektör, Norrköping	1 639 610	1 639 098
KS ordförande, Jönköping	967 224	964 272
Stadsdirektör, Jönköping	1 426 175	1 390 671
MEDEL	1 471 540	1 502 950
MEDIAN	1 550 837	1 510 323
KOMMUNALA VERKSAMHETER OCH BOLAG, högsta tjänsteman		
Stockholm, bostäder**	2 097 171	2 075 291
Stockholm, social omsorg**	1 361 968	1 445 763
Stockholm, trafik*	2 020 794	2 105 066
Stockholm, sjukvård	2 237 211	2 201 737
Göteborg, bostäder	1 797 170	1 756 272
Göteborg, social omsorg	1 230 936	1 196 019
Göteborg, trafik	1 648 262	1 636 836
Göteborg, sjukvård	1 426 044	1 362 940
Malmö, bostäder	1 702 666	1 671 465
Malmö, social omsorg	1 099 137	1 102 627
Malmö, trafik**	1 467 968	1 468 596
Malmö, sjukvård	1 533 432	1 498 608
MEDEL	1 635 230	1 626 768
MEDIAN	1 590 847	1 567 722

MAKTELITGRUPP POSITION	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
ÖVERHETSSAMHÄLLET		
H.M. Konungen	320 642	7 455 203
Riksmarskalken	2 264 487	2 291 895
Ambassadör London	1 181 486	1 163 276
Ambassadör Washington	1 262 087	1 259 799
Högsta domstolen, ordförande	2 078 015	2 164 915
Svea Hovrätt, president	1 686 495	1 700 529
Riksåklagaren	1 740 593	1 649 686
Ärkebiskopen	1 529 745	1 546 494
Biskop Lund	1 262 365	1 256 970
ÖB	2 066 947	2 055 508
Arméchefen	1 468 059	1 411 810
MEDEL	1 532 811	2 177 826
MEDIAN	1 529 745	1 649 686
UNIVERSITET/FORSKNING		
Chalmers, rektor	2 333 089	2 312 922
Handelshögskolan, rektor	3 068 910	3 067 305
Karolinska institutet, rektor	1 830 376	1 768 953
Konstfack, rektor	1 279 808	1 259 177
Socialhögskolan Stockholm, prefekt**	851 210	834 022
Uppsala universitet, rektor**	1 713 808	1 712 763
Nationalekonomiska institutionen Uppsala, prefekt**	1 321 261	1 336 011
Nationalekonomiska institutionen Stockholm, prefekt	1 059 045	1 125 878
Företagsekonomiska institutionen Lund, prefekt	669 427	677 800
Juridiska fakulteten Lund, dekan	1 082 723	1 069 527
MEDEL	1 520 966	1 516 436
MEDIAN	1 300 535	1 297 594
EKONOMER		
Nasdaq Stockholm, vd**	6 040 300	6 040 300
Finansinspektionen, gd	1 731 334	1 767 595
Nordea, chefsekonom	3 316 912	3 259 670
Handelsbanken, chefsekonom	2 694 904	2 660 063
SEB, chefsekonom	2 912 260	3 257 263
LO, chefsekonom	1 260 830	1 207 753
Unionen, chefsekonom	943 392	954 788
SACO, chefsekonom	1 131 871	1 141 000
Svenskt Näringsliv, chefsekonom	2 612 873	2 558 031
Teknikföretagen, chefsekonom	2 340 383	2 372 835
MEDEL	2 498 506	2 521 930
MEDIAN	2 476 628	2 465 433
MEDIA		
DN, chefredaktör	3 293 655	3 270 115
Aftonbladet, chefredaktör	3 967 206	4 380 091
DI, chefredaktör	3 275 837	3 260 519
DI, politisk redaktör	1 223 311	1 206 885
SR, vd	3 236 002	3 246 609
SVT, vd	2 972 445	2 978 815
SVT, mediedirektör	2 489 186	2 511 511
Ekot, chef	1 111 190	1 117 143
TV4, vd	15 863 585	16 056 984
Svenska Dagbladet, chefredaktör	2 688 497	2 651 209
DN, politisk redaktör	965 750	912 615
DN, debattredaktör	958 151	946 986
GP, chefredaktör	1 517 807	1 477 103
Expressen, chefredaktör	2 304 896	2 188 657
TV4 programdirektör nyheter och samhälle	2 590 397	2 550 489
Aftonbladet, politisk chefredaktör	1 274 384	1 231 443
MEDEL	3 108 269	3 124 198
MEDIAN	2 539 792	2 531 000

MAKTELITGRUPP POSITION	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
FOLKRÖRELSEORGANISATIONER		
LRF, vd	3 505 990	3 454 419
HSB, ordförande	2 042 426	1 998 832
HRF, förbundsordförande	1 327 412	1 311 978
Folkets Hus och Parker, vd	1 116 328	1 058 007
Fotbollsförbundet, generalsekreterare	2 377 295	2 723 215
Riksidrottsförbundet, generalsekreterare	751 926	747 545
Friidrottsförbundet, generalsekreterare	837 086	1 176 762
Röda Korset, generalsekreterare	1 179 569	1 140 053
IOGT/NTO, generalsekreterare	932 322	879 148
ABF, förbundssekreterare**	970 332	1 013 756
KF, vd	4 590 231	4 605 794
MEDEL	1 784 629	1 828 137
MEDIAN	1 179 569	1 176 762
MEDLEMSFÖRBUND I LO, ordförande		
<i>Ingår i urvalet till maktelitenundersökningen:</i>		
IF Metall	1 155 459	1 131 881
Handels**	1 465 706	1 504 908
Kommunal	1 270 863	1 253 205
<i>Ingår ej i urvalet till maktelitenundersökningen:</i>		
Byggnads	1 219 398	1 198 402
Elektrikerna	977 660	965 297
Fastighets	889 719	866 190
GS	925 614	929 572
Hotell och restaurang	1 091 553	1 099 449
Livs	1 042 005	1 012 085
Musikerna	1 128 718	1 093 319
Målarna	1 085 466	1 074 000
Pappers	956 119	935 575
Seko	1 151 606	1 151 227
Transport	818 647	801 687
MEDEL	1 084 181	1 072 628
MEDIAN	1 088 510	1 083 660
FÖRETAG DÄR LO HAR STORT INFLYTANDE, vd		
<i>Ingår i urvalet till maktelitenundersökningen:</i>		
Folksam	6 416 993	6 403 212
<i>Ingår ej i urvalet till maktelitenundersökningen:</i>		
AMF	6 063 663	7 585 820
AFA försäkring	4 822 091	4 725 075
Fora	3 990 922	4 061 114
MEDEL	5 323 417	5 693 805
MEDIAN	5 442 877	5 564 144

Tabell 8.3

Källa: Skatteverket.

- * Inkomst och position för år 2018 på grund av byte av person på positionen under 2019 och 2020.
- ** Inkomst och position för år 2019 på grund av byte av person på positionen under 2020.
- *** Inkomst hämtad från årsredovisning istället för Skatteverket på grund av av boende utomlands.
- I dessa fall finns inga inkomster från exempelvis andra bolagsengagemang eller kapitalinkomster med.
- **** I de fall då mycket höga kapitalinkomster gjort att de sammanräknade inkomsterna överstiger motsvarande 200 industriarbetarlöner har ett tak satts i beräkningarna på 78 051 103 kronor (= 200 industriarbetarlöner). I denna tabell redovisas dock den fullständiga sammanräknade inkomsten.
- ***** Inkomst redovisad i EURO i företagets årsredovisning. Växelkurs per 2020-12-31 använd för att beräkna inkomst i SEK.

Tidigare rapporter i LOs serie om den svenska makteliten

1	Eliternas återkomst (1999)	ISBN 91-566-1615-5
2	Eliterna mot nya höjder (2000)	ISBN 91-566-1707-0
3	Eliterna flyger högre (2001)	ISBN 91-566-1768-2
4	Näringslivet ökar takten (2002)	ISBN 91-566-1887-5
5	Folkhemseliten drar ifrån (2003)	ISBN 91-566-1468-3
6	Makteliten förbereder pensionen (2004)	ISBN 91-566-2084-5
7	Näringslivets maktelit befäster positionen (2005)	ISBN 91-566-2194-9
8	Makteliten litar på sig själv (2006)	ISBN 91-566-2281-3
9	Makteliten gör som de brukar (2007)	ISBN 91-566-2384-3
10	Makteliten – mycket vill ha mer (2009)	ISBN 978-91-566-2536-7
11	Makteliten – alltid mer, aldrig nog (2011)	ISBN 978-91-566-2689-0
12	Makteliten – kommer igen (2012)	ISBN 978-91-566-2744-6
13	Makteliten – klyftorna består (2013)	ISBN 978-91-566-2867-2
14	Makteliten – i en klass för sig (2014)	ISBN 978-91-566-2951-8
15	Makteliten – svävar ovanför (2015)	ISBN 978-91-566-3062-0
16	Makteliten – klyftorna större än någonsin (2016)	ISBN 978-91-566-3138-2
17	Makteliten – reglerar inte sig själva (2017)	ISBN 978-91-566-3221-1
18	Makteliten – toppnoterar igen (2018)	ISBN 978-91-566-3293-8
19	Makteliten – utan markkontakt (2019)	ISBN 978-91-566-3397-3
20	Makteliten – i en egen bubbla (2020)	ISBN 978-91-566-3424-6
21	Makteliten – håller ställningarna (2021)	ISBN 978-91-566-3526-7

DEN KRETS LÖNTAGARE som har de högsta befattningarna inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden återfinns inte som en egen grupp i den offentliga lönestatistiken. Syftet med denna rapportserie är att avhjälpa denna brist och ge samlad systematiserad kunskap om hur den svenska maktelitens inkomster har utvecklats över tiden.

Med denna rapportserie vill vi synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut. Det säger också något grundläggande om vårt samhälle om skillnaderna trendmässigt ökar eller minskar.

Det här är den tjuogoandra rapporten i LOs serie om maktelitens inkomstutveckling. I år följs tidsserien från 1950 upp med 2020 års inkomster. Undersökningen visar på rekordstora inkomstskillnader mellan makteliten och vanliga löntagare.